Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIFTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

AUTUMN SESSION

VOLUME II

NO.4

The 29th August, 1968

सत्यमेव जयते

1987

PRINTED AT THE JONAKI PRESS, ATHGAON GUWAHATI-781 001

QUESTIONS AND ANSWERS

Starred Question and Answers

(To which oral answers were given)

Re : Cachar Textile Mill

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*10 Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Cachar Textile Mill at Badarpur has incurred a loss of Rs. 48,000 in the last year, i.e., year ending 31st March 1968?

(b) If so, what are the reasons for incurring such a heavy loss?

(c) Whether it is also a fact that out of 1·96 lakhs of the total loan, only 50 per cent have been utilised and the rest are remaining idle?

(d) If so, why?

Shri BISWADEV SARMA (Minister, Industries) replied :

(a)—Yes.

(b)—No weaver could be attracted for want of housing facilities which could not be arranged in spite of the best efforts of the Corporation to get suitable accommodation. The Corporation is now negotiating with a Calcutta Steamer Company to take over their land and buildings situated near the factory.

(c) & (d)—Probably the hon' ble member means looms. It is a fact that 50 per cent of the 196 (and not 1·96 lakhs) looms are lying idle in view of the difficulty stated at (b).

Shri Dulal Chandra Barua :—Sir, in my question No. 10 (c) I wanted to know from the hon. Minister whether it is a fact that out of 1·96 lakhs of total loan only 50 per cent have been utilised and the rest are remaining idle.

Shri Biswadev Sarma :—It is not a fact that Rs. 1.96 lakhs were advanced as loan to the Textile unit at Badarpur. The loan sanctioned by Government of India was Rs. 12.35 lakhs and the amount has been fully utilised in the mill

Shri Dulal Chandra Barua : If the amount has been fully utilised then what was the reason for which the mill has incurred heavy loss ?

Shri Biswadev Sarma :—As I have already said, for want of accommodation for the weavers the mill could not be run in full-swing. Now we are trying to get accommodation for the weavers from the Steamer Company and once we get the accommodation for the weavers, the number of weavers will be increased and all the looms will go into operation.

Shri Dulal Chandra Barua :—Then is it a fact that at the time of starting the mill the quarters for the weavers and the staff were not constructed ?

Shri Biswadev Sarma :—No, it was not constructed. Originally the mill was under the relief and rehabilitation scheme and the money was provided by the Government of India. At that time no accommodation was available and even now the accommodation is not available. We are now trying to get accommodation from the Steamer Company and once we get the accommodation, we hope we will be able to run all the looms.

Shai Dulal Chandra Barua :—May I know who are the officers who have been posted there to supervise the mill ?

Shri Biswadev Sarma :—One General Manager, Shri Patgiri, and recently we have also appointed one Assistant Manager tc look after the mill.

Shri Dulal Chandra Barua :—May I know from the hon. Minister whether it is a fact that the person who is in-charge of the mill is not properly qualified to run the mill ?

Shri Biswadev Sarma : He is a qualified person.

Shri Dulal Chandra Barua :—May I know who maintain the accounts? Who is looking after the accounts?

Shri Biswadev Sarma :—The same General Manager is looking after the accounts.

Shri Dulal Chandra Barua :—Is he an expert in accountancy?

Shri Biswadev Sarma :—This is a mill run by the Small Industries Corporation. They have their own accounts staff and therefore, it is not necessary that the accounting should be done by the General Manager alone.

Shri Dulal Chandra Barua : - After examining the accounts of the mill by the Corporation some observations have been made by the officer this year as well as in the last year and made certain recommendations to the Government. May I know whether these recommendations have been given effect to by the Government?

Shri Biswadev Sarma :—It has not yet come to the Government. The other day the Board has gone into the Balance-sheet for 1968, and if there is anything wrong, we shall certainly look into it.

Shri Dulal Chandra Barua :—Is it a fact that the mill has incurred heavy losses because the machineries purchased by the mill were defective ?

Shri Biswadev Sarma :—It is not a fact. The mill has incurred loss because only a small number of looms are working. We could not run all the looms for want of sufficient number of weavers

Shri Lakshyadhar Choudhury :—How many looms are there in the mill ?

Shri Biswadev Sarma : - 196.

Shri Lakhyadhar Choudhury :—Who supplied these looms ?

Shri Biswadev Sarma :—I am sorry, I cannot say this. The mill was started in 1962-63 and so I

cannot say the manufacturers who supplied these looms.

Shri Dulal Chandra Barua :—Is it a fact that the calendering machine which has been purchased by the mill was an old one and so the mill could not function properly, and also the officer concerned who has been put incharge of the mill is an inexperienced person and due to his mis-handling many parts of the machine were damaged and the functioning of the mill stopped for several months ?

Shri Biswadev Sarma :—It may be before, I do not know. Last year I had been to the mill and I found that the machine was running well, and the calendering machine was alright.

Shri Dulal Chandra Barua :—Whether any project report was submitted, and if so, by whom and who approved it ?

Shri Biswadev Sarma :—I have already said, this scheme was sponsored by the Government of

India under the relief and rehabilitation scheme and then it was handed over to us.

Shri Dulal Chandra Barua :—Whether it is a fact that in the previous year the mill showed some profit and in the subsequent year it has incurred a loss. In the previous year the accounts there were submitted by the Manager were defective which misguided the management. Is it a fact that some wrong figures were shown in the accounts ?

Shri Biswadev Sarma :—I have no information to that effect. But I can assure the hon. Member that if anything wrong has been done by any officer, we shall certainly fall upon him.

Re : Settlements of Land within Greater Gauhati

Shri MANESWAR BORO asked :

*11. Will the Minister in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether Government has laid down the policy of making settlement of land within Greater Gauhati with those encroachers who have either premanent or semi-permanent holdings ?

(b) Whether these encroachers who are non-Tribals are encroaching upon the lands falling within Tribal Belt known as South Kamrup (Gauhati) Tribal Belt ?

(c) If so, whether the Government will be pleased to revise its policy and remove the non-Tribal encroachers ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied :

11. (a)—With a view to avoid great hardships to long-standing encroachers in Greater Gauhati who were otherwise deserving, Government took a decision on 7th September 1963 to the effect that encroachers who had occupied Government waste land in Greater Gauhati continuously for more than 5 years prior

to 7th September 1963 and had no land within 8 miles of Gauhati town and were required normally to reside in Gauhati would be given settlement at $2\frac{1}{2}$ Kattas each at the maximum. Individual encroachers who had not possessed land continuously for more than 5 years prior to 7th September 1963 but had built parmanent or semi-parmanent houses might be given settlement of so much of the encroached land as is covered by the house, provided they had no other land within 8 miles of Gauhati and were required normally to reside in Gauhati.

(b)—All the encroachers are not non-Tribals. Both Tribals and non-Tribals are encroaching on lands within the Tribal Belt.

(c)—Government do not consider it necessary to revise the above-mentioned policy. So long as the Tribal Belt remains those who are not eligrible to get settlement in the Tribal Belt will not be given settlement.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Whether it is a fact or not that the Raj Garh of historic importance has been squatted upon by many people and that on the Raj Garh itself some settlements have been given ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Yes, Sir, Raj Garh has been encroached upon very extensively by many people Some of them have been thrown out but in certain cases settlements have been given.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Is it a fact that one particular widow, none too old, has been given settlement on the very Raj Garh on the recommendation of a particular Minister ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : I do not know whether it was settled on the recommendation of a particular Minister or not. It was settled on the recommendation of the Deputy Commissioner.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : -May I know whether this principle will be applied to other municipal town of the State also ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury :—That is a separate question altogether. If a new question is put I shall try to reply.

Shri Kandarpa Narayan Banikya :—May I konw when these tribal belts came into being at Gauhati ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury :—Since the Tribal Belts and Blocks Act was passed by this august House, the tribal belts and blocks came into existence. Since then the greater Gauhati area also was included in that scheme.

Shri Maneswar Boro:— এইয়ে Tribal Belt ত যি মাটি পৰিছে তাত Non-Tribal মানুহে Encroach কৰা বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে সেই Non-Tribal বিলাকক উৎচ্ছেদ কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury: – Tribal Belt ৰ ব্যৱস্থা অনুযায়ী বৰ্ত্তমানে তেনে Non-Tribal বেদখলকাৰী সকলক উৎচ্ছেদ কৰা হব ।

Shri Maneswar Boro:— এতিয়ালৈকে ধাৰোবাক উংচ্ছেদ কৰা হৈছে নে? আৰু যদি কৰা হোৱা নাই সেই বিলাক তুৰন্তে উংচ্ছেদ কৰা হব নে?

Shri Mahendra Mohon Choudhury:— উংচ্ছেদ কৰা হোৱা নাই। মাটি দিয়া কমিটিৰ ৰিপোৰ্ট নোপোৱালৈকে কি ধৰনৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব সেইটো এতিয়ালৈকে কব নোৱাৰি।

Shri Maneswar Boro:— এই কমিটিত কোন কোন আছে জানিব পাৰোনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury: এই কমিটিত D.C Settlement officer আৰু Chairman Gauhati Development authority দিয়া আছে।

Shri Pitsing Konwar:— বৃহত্তৰ গুৱাহাটীত Tribal Belt ত কোন কোন মৌজা পৰিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— বেলতলা মৌজা পৰিছে ?

Shri Kandarpa Narayan Banikya:— যদি সাধাৰন মানুহক খেদি প্ৰভাৱশালী মানুহক কাৰখানা আদি কৰিবলৈ মাটি দিয়া হৈছে

তেনেহলে চৰকাৰে চুবাস্থ বিবেচনা কৰি সাধাৰণ মানুহবোৰক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— সাধাৰণ মানুহক উঠাই কাকো মাটি দিয়া হোৱা নাই। কোনো নিৰ্দিষ্ট Case যদি চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ হয় তেনেহলে সেইটো বিবেচনা কৰা হব।

Shri Giasuddin Ahmed: - Tribal Belt ৰ পৰা যিবিলাক মানুহ উৎচ্ছেদ কৰিছে তেওঁলোকক বেলেগ ঠাইত আন মাটি দিয়া ব্যৱস্থা কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— তেনে অৱস্থাৰ সৃষ্টিহলে নিশ্চয় চিন্তা কৰা হব।

Shri Prabhat Narayan Choudhury:— যিবিলাক Tribal Belt নগৰৰ ভিতৰত ৰখাৰ কাৰণে মাটি হস্তান্তৰ কৰাৰ বাধা থকা নিবিহ জনজাতি লোক সকলৰ ব্যৱস্থা লবলগীয়া হোৱাত তেওঁলোকে সাধাৰণ উচিতমুল্য পৰা বঞ্চিত হল। সেইবাবে এনে অৱস্থাত নগৰ অঞ্চলৰ Tribal Belt উঠাই দিয়াৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury— এই সকলো বিলাক বিষয়ৰ বাবে Tribal Advisory Committee লৈ পঠোৱা

হৈছিল। সেই বোৰ্ডে কিছুমান অনুমোদন চৰকাৰক দিছে। সেই বিলাক চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে। সেইটো সিদ্ধান্ত হোৱাৰ পাচতহে এই বিষয়ে স্পষ্ট ভাবে কব পাৰিম।

Shri Sailen Medhi:— Greater Gauhati ত Tribal Belt ক ধৰিয়ে এখন Master Plan কৰা হৈছে। সেই Master Plan পৰা Tribal Belt উঠাই নিদিলে আমি কোনো কাম হাতত লব নোৱাৰো। গতিকে Master Plan ৰ অন্তৰভুক্ত অঞ্চলত Tribal Belt নাথাকিব বুলি ভাবিব পাৰোনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— এই কথা বিবেচনা কৰি থকা হৈছে।

Shri Giasuddin Ahmed:— চাৰ, ভৈয়ামৰ কিছুমান মানুহৰ চিন্তা হৈছে যে যদি Hill State হয় তেওঁলোক তাত ঠাই নাপাব আৰু ভৈয়ামৰ Tribal Belt বোৰতো ঠাই নাপাব বুলি আশঙ্কা হোৱা বুলি চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— এনেকুৱা আশঙ্কাৰ কথা গম পোৱা নাই।

Shri Giasuddin Ahmed:— তেনে পৰিস্থিতি হলে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লব ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury.— যদি তেনেকুৱা পৰিস্থিতি হয় তেনেহলে অৱস্থা অনুসৰি ব্যৱস্থা কৰা হব।

Shri Maneswar Boro:— Tribal Belt উঠাই দিয়া হব বুলি ভাবি Tribal সকল যে অসন্তুষ্ঠ হৈছে সেই কথা চৰকাৰে জানেনে?

No Reply.

Shri Sailen Medhi—চৰকাৰে গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজৰ কাৰণে গুৱাহাটীত যি মাটী অধিগ্ৰহণ কৰিছে তাৰ ওচৰত যিখিনি চৰকাৰি মাটি পৰি আছে তাৰ কাৰণে মাটিহীন বহু মনুহে দৰ্খাস্ত কৰি মাটিৰ বাবে আবেদন জনাই আছে আৰু সেই ঠাইত বহু দিনৰ পৰা থকা মানুহ উঠাই দি মেডিকেল কলেজৰ professors বাসভৱনৰ নিমিত্তে ঠাই বিলাক লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। যদি এই বিলাক চৰকাৰী মাটি তেনেহলে মাটিহীন দৰ্খাস্তকাৰী সকলক এই মাটি দিয়া হবনে নহয়?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—১৯৬৩ চনতে গুৱাহাটীৰ মাটি বিতৰন নীতি ঘোষণা কৰা হৈছিল। তাত কোৱা হৈছিল যে মাটি পাব লগীয়া বে দখলকাৰী উংচ্ছেদ কৰা হব। গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজৰ যিখিনি মাটিৰ কথা কোৱা হৈছে সেইখিনি মাটি গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজৰ কাৰণে ১৯৬৬ চনতে Reserve কৰি

ৰখা হৈছিল। তাত ৩৮ বিঘা মাটি বেদখল হৈ আছে তেওঁলোকক উৎচ্ছেদ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে। কিন্তু চৰকাৰে লগতে এইটোও বিবেচনা কৰিছে যে ১৯৬৩ চনৰ মাটি বিতৰন নীতি অনুযায়ী যদি তেওঁলোকক মাটি দিব লগীয়া হয় তেনেহলে তেওঁলোকক বিকল্প ঠাইত মাটি দিয়া হব আৰু যেতিয়ালৈকে মাটি দিব পৰা নাযায় তেতিয়ালৈকে উৎচ্ছেদ বন্ধ ৰখা হব।

Shri Atul Chandra Goswami—বৃহত্তৰ গুৱাহাটীত ১৯৬৩ চনত অসম চৰকাৰে উচ্চ পদস্থ চৰকাৰী চাকৰীয়ালক কিমান মাটি দিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই হিচাবটো বৰ্ত্তমান মই দিব নোৱাৰো কিন্তু যোৱা ১ $\frac{১}{২}$ বছৰৰ ভিতৰত কোনো নতুন মানুহক মাটি পত্তন দিয়া হোৱা নাই। তাৰ কাৰণে যিবিলাকে বেদখল কৰি আছে তেওঁলোকৰ সম্পৰ্কে এটা স্থিৰ সিদ্ধান্ত নোহোৱালৈকে নতুন মানুহক মাটি দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰাৰ কথা চিন্তা কৰা হোৱা নাই।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিবলৈ বিচাৰিছো যে ১৯৬৩ চনৰ পৰা ১৯৬৮ চনলৈ অসম চৰকাৰে বিভিন্ন মানুহক বৃহত্তৰ গুৱাহাটীত কিমান মাটি দিয়া হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister) -- কিমান দিয়া হৈছে সেইটো খবৰ আমাৰ হাতত নাই। যদি আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে বিচাৰে তেন্তে পিছত দাখিল কৰিব পাৰিম।

Shri Kandarpa Narayan Banikya—এই বৃহত্তৰ গুৱাহাটীত কোন কোন ঠাইত মাটি আগধৰি দিবৰ কাৰণে চৰকাৰে ভাবিছে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister)— এই প্ৰশ্নটোৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ নীতি আগতেই কোৱা হৈছে। যিবিলাক মানুহে ১৯৬৩ চনৰ আগেয়ে, ৫বছৰৰ আগৰে পৰা তাত মাটি দখল কৰি আছে আৰু তাতে ঘৰবাৰী বান্ধি আছে আৰু সেই লোকসকলৰ গুৱাহাটীত থাকিবৰ প্ৰয়োজন আছে। আৰু তেওঁলোকৰ গুৱাহাটীত ৮মাইল Radius ৰ ভিতৰত কোনো মাটি নাই। তেনেকুৱা মানুহক চৰকাৰে মাটি দিবলৈ ১৯৬৩ চনৰ পাঁচ বচৰ আগৰে পৰা তৈয়াৰ কৰা নাই কিন্তু তাত স্থায়ী আধাস্থায়ী ঘৰ বান্ধি আছে তেনেলোকৰ যিখিনি মাটিত ঘৰ বান্ধি আছে সেই মাটিখিনি দিব পাৰি বুলি স্থীৰ হৈছে। অৱশ্যে সকলো ক্ষেত্ৰতে যাক মাটি দিয়া হব তেনে মানুহৰ গুৱাহাটীত স্থায়ী মতে প্ৰয়োজন আৰু গুৱাহাটীৰ ৮ মাইলৰ ভিতৰত তেওঁৰ বা তেওঁৰ পৰিয়ালৰ কোনো মাটি নাই সেই টো বিবেচনা কৰা হব। সিদ্ধান্ত এই দুই শ্ৰেণীৰ মানুহৰ বাহিৰে যদি কোনো মানুহে বে দখল কৰিছে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে আইন অনুযায়ী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।

Shri Hiralal Patwary—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিবলৈ বিচাৰিছো কেনেকুৱা লোকক মাটি দিবৰ কাৰণে চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhary (Minister)—মোৰ উত্তৰটো সুস্পষ্ট। আমাৰ ইয়াত যি প্ৰশ্ন হৈছে সেই প্ৰশ্ন বে দখলকাৰী মানুহক লৈ। সেই মানুহ বিলাকক উচ্ছেদ কৰিব'ল চৰকাৰে অতি সোনকালে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।

Shri Moneswar Bore—কোনো কোনো ট্ৰাইবেল মানুহ ভাৰা ঘৰত আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhur: সেইটো মই নেজানো। এইটো প্ৰশ্ন ইয়াত উঠিব নোৱাৰে। আমাৰ যিবিলাক বে দখলকাৰী আছে, সেই বিলাকক মাটি দিয়াৰ কথাহে বিবেচনা এই প্ৰশ্নটো কৰা হৈছে। নতুন মানুহক মাটি দিয়াৰ কথা এই কথাটোৰ মিমাংসা হোৱাৰ পিচত বিবেচনা কৰা হব।

Shri Hiralal Patwary মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিবলৈ বিচাৰিছো, ট্ৰাইবেল Belt ত কিছুমান অনা ট্ৰাইবেলে মাটি কিনি সেইবিলাক মাটি যে তেওঁলোকৰ নামত Registration কৰি লয় সেই কথা চৰকাৰে জানেনে নাজানে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সেইটো নিয়ম মতে হোৱা নাই। কিন্তু এনেভাৱে মাটি Registration হোৱা কথাটো জানিব পাৰিছো। তাৰ পিছতেই চৰকাৰে এখন Circular যোগে জনাই দিছে যে, ট্ৰাইবেল Belt ৰ ভিতৰত যদি অনা ট্ৰাইবেলৰ লগত মাটিৰ কিনা বেচা হয় তেন্তে সেই মাটি Register হব নোৱাৰে।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—কথা হৈছে, কিনা মাটি যদি খেৰাজ হয় তেন্তে Registration নহয়। কিন্তু যদি নিঃ খেৰাজ হয়, তেনেহলে Registration হয়। মই চৰকাৰক এনেধৰণৰ ১২ টামান উদাহৰণ দিব পাৰোঁ। পুজিপতি সকলে মাটি কিনাৰ সময়ত খেৰাজ মাটি নিপিখেৰাজ বুলি বসাতি কৰি Registration কৰি যে লয় আৰু তাৰ তিনিদিন মান পিছত এটা Correction লৈ আহে যে ভুলতে "নিঃ" কথাটো বাদ পৰি গৈছে এইটো চৰকাৰে জানেনে নাজানে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এইটো ঠিকমতে মই কব নোৱাৰো।

Shri Bhubaneswar Barman চৰকাৰে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ফলত কিছুমান মানুহক সেই মাটিৰ পৰা উচ্ছেদ কৰাৰ সিদ্ধান্ত

কৰিছে। কিন্তু গুৱাহাটীত যিবিলাক লোকৰ মাটি লোৱাৰ সামৰ্থ্য নাই সেই-মানুহক চৰকাৰে অন্য ঠাইত মাটী দিবৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছে-নে নাই?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— যি বিলাক মানুহ মাটি অধিগ্ৰহনৰ ফলত মাটিহীন হৈছে সেই সকলক বৰ্ত্তমান মাটি পট্টনৰ চৰকাৰী নীতি অনুসৰি যত মাটি থাকে তাত দিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

Shri Hiralal Patwary:— ট্ৰাইবেল লোকসকলৰ মনৰ পৰা অসন্তুষ্ট ভাৱ আতৰাবৰ কাৰণে General মাটি আৰু ট্ৰাইবেল Belt ৰ মাটি বং কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— এই প্ৰশ্ন ইয়াত উঠিব নোৱাৰে।

Shri Dulal Chandra Barua:— গুৱাহাটী বৃহত্তৰ নগৰীত মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত আইন সংঙ্গত ভাৱে ঘোষনা কৰিছে যে জনজাতীয় লোকৰ ওপৰত শোষণ নীতি চলি আছে। এইবিলাক যাতে নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury: – ট্ৰাইবেল Belt

ৰ ভিতৰত অনা ট্ৰাইবেলৰ মাটি Registration হব নোৱাৰে। এই নীতি অনুসৰি নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে।

Shri Rothindra Nath Sen: – কিছুমান মানুহে আইন ভঙ্গ কৰি মাটি দখল কৰি আছে আৰু চৰকাৰে সেই মাটিবোৰ আইন সঙ্গত কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰি আছে। মই যদি কৰবাত মাটি বে-দখল কৰো তেন্তে চৰকাৰে আইন সঙ্গত কৰি দিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— মই স্বীকাৰ কৰিছো যে কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত বে-দখলকাৰীক উচ্ছেদ নকৰি নানা কাৰণত তেওঁলোকৰ স্বত্ব স্বীকাৰ কৰি লবলগীয়া হয় কিন্তু সেন ডাঙৰীয়াই যদি কোনো ঠাইত মাটি বে-দখল কৰে তেনেহলে মই তেখেতক উচ্ছেদ কৰিম।

Mr. Speaker: – We have enough of supplementaries on this question. Now we have got outstanding business of the other day. Therefore, you may start the half-an-hour discussion if you like. Therefore, I go to starred question No. 12.

Re: Breaches of Pagladia left Embankment

Shri GAURI SANKAR BHATTACHARYYA asked :

*12. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) How many family-holdings have been washed away by the breaches of the Pagladia left (East) Embankment in June 1968 ?

(b) What is the total amount of gratuitous relief actually paid to the said washed away families ?

(c) What are the dates of the payments made showing the specific amount paid on each date of such payment ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied :

*12. (a)—Houses of 2 (two) (namely Shri Dharma Saloi and Shri Mamat Saloi) families were washed away by the breaches of Pagladia left (East) embankment in June 1968. The houses of Shri Aharu Kalita were pulled-down by the local people for fear of being washed away. The houses of Shri Maheswar Saloi and Shri Lakshmi Saloi were also badly damaged.

(b)—An amount of Rs. 493·40 p. were spent for gratuitous relief to the said two families. whose house have been was hed away Nece-ssary relief were also extended to others as well.

(c)—Foodstuff as Gratuitous Relief were distributed on 23rd June 1968. Rehabilitation Grants at Rs: 200 were paid to each of the said two families on 8th July 1968 and 9th July 1968 and at Rs. 100 were paid to each of the other three families. House-hold articles, such as utensils, blan-

kets, cloths and lamps were also distributed to all these families on 17th July 1968.

Shri Kamini Mohan Sarma:— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় এই কথা সচানেকি যে, পাগলাদিয়াৰ মঠাউৰিয়ে নলবাৰী চৰ ডিভিজন উপৰ ববভাগ মৌজাৰ যি অঞ্চল ধ্বংস কৰিছে সেই অঞ্চলৰ জনসাধাৰনক কোনো বিনা মুলীয়া সাহায্য দিয়া নাছিল। আৰু তাৰ বাইজে ভোকত কলমলাই কিয় নলবাৰীৰ সদৰ কাৰ্য্যালয় ঘেৰাও কৰিছিল? মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— এই প্ৰশ্নটোত এটা Breach ৰ কথা কোৱা হৈছে। এই পৰিপূৰক প্ৰশ্ন ইয়াত নুঠে। যি বিলাক মানুহৰ ঘৰ ভাঘিছিল সেই বিলাকক কি সাহায্য দিয়া হৈছিল সেই কথাহে ইয়াত কোৱা হৈছে।

Shri Kamini Mohan Sarma: — এইটো কথা কব খুজিছো যে তেওঁলোকে ৭ দিনলৈকে কোনো বিনামুলীয়া সাহায্য পোৱা নাছিল। সেইকাৰণে ভোকত কলমলাই নলবাৰীৰ S. D. O আৰু S. D. C ক ঘেৰাও কৰিছিল।

Shri Mahendra Mohan Choudhury:— এইটোৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্ন দিলেহে কব পাৰিম।

Re: Shifting the office of the Director of Sericulture and Weaving from Shillong

Shri GAURI SANKAR BHATTACHARYYA asked:

*13. Will the Minister-in-Charge of Industries be pleased to state—

(a) Whether it is in the contemplation of the Government to the shift office of the Director of Sericulture and Weaving from Shillong to a suitable place in the Plains Districts?

(b) If so, by when?

(c) If not, why?

Shri MAHENDRA NATH HAZARIKA (Minister, Sericulture and Weaving) replied:

13. (a)—No such proposal is under consideration of Government.

(b) – Does not arise.

(c)—Government do not consider it necessary to shift the office of the Director of Sericulture and Weaving from Shillong at present.

Mr. Speaker : Please hear the answer first.

Shri Promode Gogoi : The answer in evasive.

Shri Mahendra Nath Hazarika

(a) এনেকুৱা কোনো প্ৰস্তাৱ গৱৰ্ণমেণ্টৰ বিবেচনাধীনত নাই।

(b) এই প্ৰশ্ন নুঠে।

(c) গবৰ্ণমেণ্টে সম্প্ৰতি Director of Sericulture and weaving ৰ অফিচতো চিলংৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰাতো বিবেচনা কৰা নাই। কাৰণ বিভিন্ন ৰেচমৰ ফাৰ্ম্ম সমূহ পাহাৰ আৰু ভৈয়ামৰ বিভিন্ন ঠাইতেই আছে।

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya :—চৰকাৰে এই কথা জানে নে নেজানে যে ৰেচম বিভাগৰ Directorate অফিচটো চিলঙত

থকাৰ ফলত অপৰ্যাপ্ত টকা ভ্ৰমন বানচৰ কাৰণে দিব লগীয়া হয়। কাৰণ পাহাৰ বা ভৈয়ামৰ শাখাবিলাক চাবলগীয়া হলে জোৰাবাট হৈয়ে যাব লাগে। এই বাট ডোখৰ যাওঁতে আহোঁতে টকাৰ অপব্যয় হয়। কাৰণ ইয়াৰ ভিতৰত একমাত্ৰ নংপো হে এখন ফাৰ্ম্ম আছে।

Shri Mahendranath Hazarika :—কেৱল নংপোতে নহয় চিলঙতো এখন আৰু জোৱাইতো এখন ফাৰ্ম্ম আছে। বিশেষকৈ বিদেশী সঁচ বিলাক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে অনুকূল, অৱস্থা আছে।

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya :—চৰকাৰে এই কথা জানে নে নেজানে যে, সামগ্ৰীক হিচাবত চৰকাৰী বিভাগৰ শতকৰা ৫ ভাগ কাম হৈছে। কিন্তু খাচী জয়ন্তীয়া পাহাৰত ৰখা। Directorate অফিচটো অনৰ্থক। ইয়াৰ কাৰণে প্ৰতি বছৰে লাখ লাখ টকা অপব্যয় কৰা হৈছে। অথচ আন ঠাইত ঘৰ যে খালি হৈ পৰি আছে আৰু যিবোৰ বিয়া বাহৰ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। সেই কথা চৰকাৰে জানেনে নাজানে?

Shri Mahendranath Hazarika :—(Minister) তেনে কোনো ডাঙৰ Compound পৰি থকা নাই। কোনো কোন ঠাইত কোনো কোন বিশেষ কামৰ কাৰণে খালি থাকিবও পাৰে।

Shri Dulal Chandra Barua : Minister এ কৈছে ইয়াত ২ খন নে ৩ খন ফাৰ্ম্ম আছে। ফাৰ্ম্মবহে যিটো অৱস্থা। এই ৩ খন ফাৰ্ম্ম ৰাখিবৰ কাৰণে এই Directorate টো ইয়াত ৰাখিব লাগেনে ?

Shri Mahendranath Hazarika :—অসমৰ পাহাৰত কেৱল ৩ খন ফাৰ্ম্মেই নহয়, আৰু বেচি আছে।

Shri Gauri Shankar Bhattacharyya :—এই অফিচাৰ সকল ভৈয়ামৰ আন পাহাৰৰ ফাৰ্ম চাবলৈ Helicopter এদি যায়, নে ৰাস্তাৰে যায়? যদি যোৰাবাটেৰেই যায় আৰু ৰাস্তাৰেই যায় তেনেহলে এই দীঘলীয়া বাট জোৱাৰ ভ্ৰমণ খৰচ ভৰিব লগা বাবে খৰচ বেচি নহয় নে ?

Shri Mahendra Nath Hazarika :—খৰচ বেচি হ'ব পাৰে। অধ্যক্ষ মহোদয় ইয়াৰ আন এটা কাৰণ আছে যে Directorate ৰ ওচৰতে Secretariate আছে। সেই বাবে কাম কৰাত সুবিধা হোৱা বাবে সম্প্ৰতি ইয়াত ৰখা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua : মই এইটো জানিব পাৰোনে যে যিটো ঘৰত Directorate অফিচটো ৰাখিছে তাৰ ভাৰাৰ

নামত ১০ গুণ টকা বেচি ভৰিছে। অথচ গুৱাহাটীত স্থায়ী ঘৰ আছে সেই স্থায়ী ঘৰটোত অফিচটো নিব নোৱাৰেনে ?

Shri Mahendra Nath Hazarika : গুৱাহাটীত স্থায়ী খালি ঘৰ নাই।

Shri Dulal Chandra Barua :—এতিয়া কিমান ভাৰা দিয়া হয় ?

Shri Mahendra Nath Hazarika —সেই খবৰ মোৰ হাতত বৰ্ত্তমান নাই।

Shri Kamini Mohan Sarma :—ভৈয়ামত কিমান এই বিভাগৰ ফাৰ্ম আছে আৰু পাহাৰত কিমান আছে ? যদি ভৈয়ামত বেচি আছে তেনেহলে কিয় ইয়াৰ মূল অফিচ উঠাই নিয়া নহয়। চৰকাৰী খৰচ কমোৱাৰ নিয়ম নে বঢ়োৱাৰ নিয়ম ?

Shri Mahendra Nath Hazarika :—অধ্যক্ষ মহোদয় ভৈয়ামলৈ গলেই খৰচ কম হব বুলি কব নোৱাৰি। সেইটো অঙ্ক কৰি চোৱা নাই।

Shri Promode Chandra Gogoi :—মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৰ্ম্মাই বিচাৰিছে যে ভৈয়ামৰ জিলা কেইখনত কিমান ফাৰ্ম আছে

আৰু ছিলঙত কিমান ফাৰ্ম আছে। সেইটো উত্তৰ নিদি অন্য হিচাপ দিছে। প্ৰথমতে সেইটো উত্তৰ দি লক।

Shri Mahendra Nath Hazarika :—পাহাৰী জিলা কেইখনত আৰু ভৈয়ামৰ বিভিন্ন জিলাত বিভিন্ন ফাৰ্ম্ম আছে। সংখ্যাটো লাগে। তাৰ ভিতৰত পাটপলুৰ ফাৰ্ম প্ৰায় ১৩ খন আছে গোটেই অসমত।

(গণ্ডগোল)

Shri Promede Chandra Gogoi :—অধ্যক্ষ মহোদয় আমি বিচৰা উত্তৰটো নিদি তেখেতে অন্য কথাহে কৈছে। আমি বিচাৰিছো ভৈয়ামৰ জিলা কেইখনত কিমান ফাৰ্ম আছে আৰু ছিলঙত কিমান আছে আমি নিৰ্দিষ্ট সংখ্যাটো বিচাৰিছো।

Shri Mahendra Nath Hazarika :-এইটোৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্ন কৰিলে জবাব পৰা যাব।

Shri Gaurishankar Bhattacharyya —এটা কথা মন্ত্ৰীয়ে জানেনে যে Secriculture and weaving বাজেট পাচ কৰাৰ পিচত পাহাৰী জিলাৰ ফাৰ্ম্মৰ বাবে টকা খিনি খৰচ কৰিব'ল TAD ক দিয়া হয়?

Shri Mahendra Nath Hazarika:—Secriculture বিভাগৰ দ্বাৰা খৰচ কৰা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua :—ইয়াৰ পৰা টকা নিয়াৰ পিচত পাহাৰৰ কাৰণে খৰচ কৰিব'লৈ TAD ক দিয়া হয়। Hills ৰ ও খন ফাৰ্ম্মৰ কাৰণে Superintend আৰু Inspector আদি অফিচাৰ আছে। তেওঁলোকেই সেই ফাৰ্ম ৩ খন চাব পাৰে। গতিকে Directorate টো ভৈয়ামলৈ নিব পাৰে।

Shri Mahendra Nath Hazarika:—প্ৰশ্নৰ ঠাইত বক্তৃতা হলে উত্তৰ দিয়া টান।

Mr. Speaker:— Let him answer the first question

Shri Mahendra Nath Hazarika:— মই আগেয়ে কৈ আছিছো বৰ্ত্তমান তেনেকুৱা কোনো প্ৰস্তাৱ নাই।

Shri Dulal ChandraBarua:— মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে ৩।৪ টা পাহাৰ অঞ্চলৰ বয়ন কাৰ্য্যালয় চলাবৰ কাৰণে বিষয়া আছে। এই বিষয়া সকলে কাম কৰি আছে। ভৈয়াম অঞ্চলত বহুতো ফাৰ্ম্ম পৰি আছে। গতিকে মই সুধিছো যে এই কৰ্ম্মচাৰী সকল যি সকলে পাহাৰৰ কাম চায় তেওঁ-লোকক ইয়াত ৰাখি মুল অফিচটো স্থানান্তৰ কৰিব নোৱাৰে নেকি?

Mr. Speaker:— তেনেকুৱা কোনো প্ৰস্তাৱ নাই বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya:—Secriculture আৰু weaving এজন ডিৰেক্টৰে চায়। Weaving ৰ ফালৰ পৰা চিলঙত $\frac{১}{১০০০}$ ভাগো Weaver নাই বা Weaving ৰ কাম নাই। সকলো weaving চিলঙৰ বাহিৰতেহে হয়। যিমান বিলাক Weavel বয়ন অনুষ্ঠান আছে। সেই সকলো বিলাক অৰ্থাৎ $\frac{৯৯৯}{১০০০}$ অংশ চিলঙৰ বাহিৰত। অৰ্থাৎ ভৈয়ামত আছে। এই কাৰণে ইয়াত যি ঘৰ বখা হৈছে সেইটো অতিৰিক্ত ভাড়াত বখা হৈছে। এই কথা মন্ত্ৰীমহোদয়ে নাজানিলেও বাইজে জানে। এই বিভাগত ঘৰবিলাক খালি পৰি আছে। অকল গুৱাহাটীতে নহয়; খানাপাৰা, ৰহা, আৰু সেনচোৱাতো ঘৰ খালি আছে। তেনেস্থলত অতিৰিক্ত ঘৰভাড়া দি এজন ডিৰেক্টৰক চিলঙত ৰাখি জধে মধে T. A. দি দুখীয়া ৰাইজৰ টকা ব্যয় কৰাৰ কি যুক্তি আছে, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

Shri Mahendra Nath Hazarika :— বৰ্ত্তমান চিলঙত Secretariat আছে। Secretarit ৰ লগত ডিৰেক্টৰৰ বহুতো সম্বন্ধ আছে। এই বিলাক ঘোপা-ঘোপ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এই ব্যৱস্থা ৰাখা হৈছে।

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya .— বাকী যিবিলাক ডিৰেক্টৰ আছে। যেনে:— Land Record ৰ ডিৰেক্টৰৰ অফিচ

ভৈয়ামলৈ লৈ যোৱা হৈছে । ভূমিবিভাগৰ ডিৰেক্টৰৰ Secretary ৰ লগত কি কোনো সম্বন্ধ নাই নেকি ? যে সকল Director of Sericulture and Weaving ৰেই Secretary ৰ লগত বিশেষ সম্বন্ধ আছে নেকি যিটো দিনে বাঢ়িয়ে চলি থাকে ?

(বিবাট হৰ্ষধ্বনি)

Shri Mahendra Nath Hazarika .—কৃষি বিভাগীয় বিষয়াসকলৰ মিটিং সমূহত Secretariat ত ডিৰেক্টৰিয়েট এচবা এচৰিকৈ ৰাখা পৰামৰ্শ দিয়ে ।

Shri Promod Chandra Gogoi :—মন্ত্ৰী মহোদয়ে যে কৈছে এই প্ৰশ্ন বিলাক Relevant হোৱা নাই। তেখেতে আৰু কৈছে যিহেতু পাহাৰতো কিছুমান ফাৰ্ম্ম আছে আৰু ভৈয়ামতো আছে সেই কাৰণে ডিৰেক্টৰ অফিচ চিলঙত আছে । মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই প্ৰসঙ্গত উত্তৰ দিব পাৰিব লাগিব যে ভৈয়ামত কিমান আৰু পাহাৰত কিমান ফাৰ্ম্ম আছে । এইটো Relevant নহয় বুলি কলে নচলিব ।

Mr. Speaker :— ভৈয়াম আৰু পাহাৰত কিমান ফাৰ্ম্ম আছে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই উত্তৰ দিব পাৰিব নেকি ?

Shri Mahendra Nath Hazarika :— বেলেগ প্ৰশ্ন কৰিলে উত্তৰ দিয়া সম্ভৱ হব পাৰে ।

Shri Samsul Huda .— চিলঙত ডিৰেক্টৰৰ অফিচ আৰু ডিৰেক্টৰ ৰখা হৈছে। এই অফিচ ভৈয়ামলৈ নিলে খৰচ কিমান কম বা বেছি হব সেইটো ঠিক কৰা নাই। এইদৰে হিচাব পত্ৰ নৰখা-কৈ বা নকৰাকৈ চৰকাৰ চলে নেকি ?

Mr. Speaker:— I will ask the Minister to supply the information later on to the members.

Shri Dulal Chandra Barua.— Sir, as I stated yesterday several times that whenever the members want to ask any question the Ministers should come fully equipped with the informations. It should not be the habit of the Ministers to furnish the informations later on. I draw your pointed attention to this and request you to ask the Ministers to give the full informatiom when the questions are asked.

Mr. Speaker: —I have appreciated your points and I have also asked the Minister to supply the information later on.

Re : Washing away of the Spurs of the Brahmaputra at Dibrugarh

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈয়ে সুধিছে :

* ১৪। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় নগৰৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ শিলৰ স্পাৰকেইটা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ প্ৰবল সোঁতে প্ৰতি বছৰে খহাই নি থকাৰ বাবে নগৰবাসী লোক-সকল আতঙ্কিত হোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানে নে? আৰু এই বিষয়ে ডিব্ৰুগড়বাসী ৰাইজে চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰাৰ কথাটো সঁচা নে?

(খ) যদি সঁচা, এই নগৰখন ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে নতুন কিবা আঁচনি লৈছে নেকি?

(গ) যদি লৈছে, কেনে ধৰণৰ আৰু কেতিয়ালৈ ইয়াৰ কাম আৰম্ভ কৰিব?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) মহোদয়ে উত্তৰ দিছে :

১৪। (ক)—ডিব্ৰুগড় নগৰৰ শিল স্পাৰ বিপদাপন্ন অথবা খহাই নিয়া নাই। কিছু ক্ষতি-সাধন হৈছে যদিও, সেইবোৰ যথাযথভাৱে ঠিক কৰি দিয়া হৈছে। তাৰ বাবে নগৰবাসী লোক আতঙ্কিত হব-লগা হোৱা নাই।

(খ)—স্পাৰবিলাক শক্তিশালী কৰি নগৰখন নিৰাপদ কৰি ৰাখিবলৈ সদায়ে চেষ্টা চলাই থকা হৈছে।

(গ)—প্ৰশ্ন নুঠে।

Shri Bhadreswar Gogoi :—এই স্পাৰ বিলাকৰ মেৰামতিত বছৰি কিমান টকা খৰচ হয় চৰকাৰে জনাবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : বহু টকা খৰচ হয়; কিন্তু কিমান হৈছে বৰ্ত্তমান মই কব নোৱাৰো।

Shri Dulal Chandra Barua .—এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ নটিচ লাগিব নেকি?

Shri Mahendra Mohan Choudury :—সেই বিষয়ে কোনো প্ৰশ্ন কৰা হোৱা নাই আৰু এই বিলাক সংগ্ৰহ কৰিবলৈ সময় লাগিব।

Shri Dulal Chandra Barua :—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে কিছু ক্ষতিসাধন হৈছে। আৰু সেই বিলাক যথাযথ ভাৱে মেৰামতি কৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ বাবে কিমান খৰচ হৈছে জনোৱা উচিত।

Shri Mahendra Mohan Chaudhury :—এই মেৰামতি সম্পৰ্কীয় প্ৰশ্নত এই প্ৰশ্ন কোনোবাই উলিয়াব বুলি নাজানো।

Shri Dulal Chandra Barua :—নেবানিতি কাৰ্যাত বছৰি নিশ্চয় টকা খৰচ হয় আৰু এই প্ৰশ্ন মূল প্ৰশ্নৰ লগত সম্বন্ধ আছে সেই কাৰণে বছৰি কিমান টকা নেবানতিৰ বাবত খৰছ হয়, সেইটো চৰকাৰে জনা উচিত।

Shri Mahendra Mohan Chandhury :—এই Spur বিলাক ডিব্ৰুগড় টাউনখন ৰক্ষা কৰিব পাৰিব বুলি আমাৰ বিশেষজ্ঞ দলে মতামত দিছে।

Shri Pit Sing Konwar—চাৰ মই এটা Resolution দি দিলো কিন্তু সেই Resolution ৰ কোনো কথা ইয়াত উল্লেখ কৰা নহল কিয় ?

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which replies were laid on the table)

Re : Number of I. A. S. Officers serving in Assam

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA asked :

3. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What is the number of I. A. S. Officers now serving in Assam who are permanent residents of the State of Assam ?

(b) What is the number of such Officers who are permanent residents of the District of United Khasi and Jaintia Hills ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

3. (a) – There are 45 I. A. S. Officers now serving in Assam who are permanent residents of the State of Assam.

(b)—Nine such Officers are permanent residents of the District of United Khasi and Jaintia Hills

Re : Number of Cheap Grain and Fair Price shops in flood affected villages of North Lakhimpur

Shri NAMESWAR PEGU asked :

4. Will the Minister, Supply be pleased to state—

(a) Names of (i) Cheap Grain and (ii) Fair Price Shop opened so far in flood and scarcity hit villages in North Lakhimpur Subdivision together with total

quantities and kinds of grains supplied to each (to be shown Gaon Panchayat-wise)?

(b) What are the actual rates of the grains the recepients are allowed to pay the shop-keepers?

(c) Whether all these shops cover all the villages hit by flood and scarcity?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied:

4. (a)—(i) Nil.

(ii) Forty-five Fair Price shops were opened in 59 Gaon Panchayat areas.

Two hundred and eighty quintals of Paddy were supplied, Rice 563 quintals and Atta 14 quintals.

(b)—The recepients issue price per Kilogram are as follows:

		Rs.p.
Pady	....	0·76
Rice Sali	....	1·24
Rice Lahi	....	1·34
Atta	....	0·81

(c)—Yes.

Mr. Speaker :—The Question Hour is now over.

Now I have received a Notice of No-Confidence Motion from Shri Phani Bora, Shri Dulal Barua and others. Let me read out the Motion :

"The Assam Legislative Assembly expresses its

No-Confidence in Shri Bimala Prasad Chaliha, the Chief Minister of Assam on the following among other grounds :—

(i) for that he has withheld from the Legislature facts and circumstances relating to several issues of vital importance for the State ;

(ii) for that he has failed to give proper lead on the issue of re-organisation of Assam ;

(iii) for that he has failed to give a proper lead in the matter of industrialisation of Assam with particular reference to the setting up of a Second Oil Refinery in Assam in the Public Sector ;

(iv) for his failure to tackle the flood problem in the State.

I examined the Motion and found it in order. Now, according to the Rule—

"If the Speaker is of opinion that the motion is in order he shall read the motion to the Assembly and shall request those members who are in favour leave being granted to rise in their places."

(More then requisite number of Member from the Opposition rose in their seats.)

More than required number of Members have

supported the Motion, and therefore leave is granted. The Motion will be taken up tomorrow after Government Business is over.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister for Parliamentary Affairs etc.)

Mr. Sperker, Sir, the usual practice in such matter is that the date is fixed in consultation with the Leader of the House and the Leader of the Opposition. Therefore I think it will be better if you would invite the Leader of the House and the Leaders of the Opposition Groups to your room and fix up a suitable date in consultation with them. I am only speaking of the procedure usually adopted in such matters.

Mr. Speaker—Yes, I will fix the date in consultation with the Leader of the House and the Leaders of the Opposition groups.

Now we come to item No. 2. Yes, Mr. Kalita. Calling Attention To A Matter of urgents public

Importance-Arrest of two Nagas with explosives.

Shri Govinda Kalita : Mr. Speaker, Sir, I call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item published in " Asom Batori " dated the 1st May, 1968 under the caption of "বিস্ফোৰক সহ দুজন নগা গেপ্তাৰ"

এই সম্পৰ্কে বাতৰি কাকতে যেনে কথা লিখিছে সেইটো হৈছে এইটো "বিস্ফোৰক সহ দুজন নগা গেপ্তাৰ"

যোৱা শনিবাৰে নিশা ১০-৩০ মিঃত গুৱাহাটীৰ পুলিচে এক গোপন সম্বেদ, অনুযায়ী বাটত খাপ পাতি সোনাপুৰত যোবহাটমুৱা এখন প্ৰাইভেট মটৰ গাড়ীৰ পৰা বহুতো বিস্ফোৰক পদাৰ্থ উদ্ধাৰ কৰে। আটক কৰা সামগ্ৰীৰ ভিতৰত এটা ৰাইফল আৰু কিছু পৰিমানৰ গুলীও আছে।

ঘটনাৰ বিৱৰণীত প্ৰকাশ যে গুৱাহাটী চিটি ডি-এছ-পি শ্ৰীপি কে দাস, গুৱাহাটী সদৰ থানাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া শ্ৰীপি কলিতা, ট্ৰেফিক

ছার্জেণ্ট শ্রীহেমবৰুৱা' এছ আই শ্রীআৰ দত্ত আৰু কিছুমান পুলিচৰ এটা দলে এটা সন্দেহৰ পম খেদি যোৰহাট মুৱা এ-এছ-জেদ ১০২৮ নম্বৰৰ প্ৰাইভেট গাড়ীখন সোনাপুৰৰ ওচৰত শাৰী পাতি থাকি খানা-তালাচ কৰি ২৫ টা টোপোলাত বন্ধা ৪৩১ ডাল জিলেটিন আৰু দুটা টিনৰ পৰা ১৪৭১ টা ডিট'নেটৰ উদ্ধাৰ কৰে। গাড়ীৰ আৰোহী দুজন নগা ডেকাই এই বিস্ফোৰক খিনি গুৱাহাটীৰ পৰা লৈ গৈছিল। গাড়ীৰ পৰা ২'২ মাপৰ এটা ৰাইফল আৰু প্ৰায় ৫০০ গুলীও উদ্ধাৰ কৰা হয়।" তাৰ পিচত কৈছে—

"ঘটনাৰ ক্ষিপ্র অনুসন্ধান চলাই পুলিচে জানিব পাৰে যে উক্ত বিস্ফোৰক পদাৰ্থ সমূহ নগা ডেকা দুজনক গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰায় ৬ মাইল দূৰত অৱস্থিত মলাপুৰ শিলখাদৰ পৰা যোগান ধৰা হৈছে। এই সংক্রান্তত পুলিচে শিলপুখুৰীৰ পৰা উক্ত শিলখাদৰ মালিক শ্রীগোপী কিষাণ মোৰ্দ্দা নামৰ মাৰোৱাৰী ব্যৱসায়ীজনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। খাদৰ পৰা বিস্ফোৰক দিয়া অভিযোগত শিলখাদৰ চৰ্দ্দাৰ শ্রীৰাম নাগিনা কুৰ্ম্মী নামৰ বিহাৰী লোক এজনকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। শ্রীৰাম নাগিনাই পুলিচৰ আগত হেনো স্বীকাৰোক্তি কৰিছে যে কিছুদিনৰ আগতে

তেওঁ এই খাদৰে পৰা এক বিৰাট পৰিমাণৰ বিস্ফোৰক আন কেই-জনমান নগা যুৱকক বিক্রি কৰিছিল।

ঘটনাৰ লগত জড়িত থকা অভিযোগত পুলিচে শ্ৰীৰাজেন পাছোৱান নামৰ বিহাৰী ৰিক্সা চালক এজনকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। মটৰ গাড়ীত তোলাৰ আগতে বোলে এই ৰিক্সাৰে বিস্ফোৰকখিনি এঠাইৰ পৰা অন্য এঠাইলৈ নিয়া হৈছিল।" তাৰ পিচত লিখিছে—পুলিচে বিস্ফোৰক পোৱা বাবে আটক কৰা এ-এচ-জেদ ১০২৮ নাম্বাৰৰ গাড়ীখন টেক্সী নহয় এখন প্ৰাইভেট গাড়ীহে। গাড়ীৰ মালিক শ্ৰীমনোৰঞ্জন চৌধুৰী অলপ দিনৰ আগলৈ দেশাত নিশকতীয়া অংশৰ ব্যৱসায়ী আছিল। ১৯৬৬ লৈকে এওঁ কোনোবা এক ব্যৱসায়ী প্ৰতিষ্ঠানত সামান্য সহকাৰী কামকৰি আছিল। এই দুই বছৰৰ ভিতৰতে তেওঁ গুৱাহাটীৰ ছাত্ৰীবাৰী এলেকাত মাত্ৰাধিক মূল্যত মাটি কিনিলৈ তাত পকী ঘৰ পৰ্য্যন্ত কৰি বহিছে আৰু এখন নতুন গাড়ীও কিনিছে। নিৰ্ভৰযোগ্য সূত্ৰৰ পৰা জনা মতে এওঁৰ আচল ঘৰ পাকিস্থানত। তাত এতিয়াও তেওঁৰ ঘৰ-বাৰী আৰু ব্যৱসায় আছে। ব্যৱসায় সংক্ৰান্ত লেঠাত পৰি এওঁ প্ৰায়ে পাকিস্থানলৈ অহা যোৱা কৰি থাকে বুলিও জানিব পৰা গৈছে। ১৯৬৫ চনৰ পাক ভাৰত সংঘৰ্ষৰ আগো আগে তেওঁ পূৰ্ব পাকিস্থানৰ নিজা ঘৰলৈ যাওঁতে তেওঁহেনো তাত বহুত

দিন পাকিস্থান চৰকাৰৰ দ্বাৰা আটকাধীন অৱস্থাত থাকিবলগীয়া হয়। পিচত পুনৰ গুৱাহাটীলৈ আহে আৰু ব্যৱসায় কৰি সহজ ভাৱে নিজৰ অৱস্থা কম সময়ৰ ভিতৰতে টনকীয়াল কৰি তোলে।"

গতিকে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে ইয়াৰ পিচত এই গ্ৰেপ্তাৰ কৰা লোকসকল আৰু বিস্ফোৰক দ্ৰব্যৰ মালিক ভদ্ৰলোকৰ case টো কি হ'ল ?

* Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :— Mr. Speaker, Sir, on 27 th April 1968, at about 10.30 P.M., Gauhati Police had arrested two persons from Nagaland, namely Imlyamger and Akomlienjan Ao at Sonapur bridge on the Assam Trunk Road while they were proceeding in a private Ambessador Car No. ASZ 1028. On searching the car, Police had recovered 431 sticks of Gelatine, 871 detonators. 500 pellets of U.T.A. 1.22 Air Rifle and one Air Rifle. The driver and another helper

* Speech not corrected

of the car were also arrested along with the two Nagas. And a case under Section 5 of the Indian Explosives Act was registered at the Gauhati Police Station.

During investigation it had transpired that one Rajen Paswan, a rickshaw puller of Gauhati and one Nagina Singh Sardar of Monapara stone quarry at Fatasil had delivered the explosives to the two Nagas. Their houses as well as the house of Shri Gopi Kishan Murda contractor of the quarry were also searched. 17 sticks of gelatine, 21 pieces of fuse wire (each 24' long) and 220 grams of Gun powder were recovered from the house of Nagina Sardar. In course of Investi-igation the owner of the car Shri Monoranjan Chowdhury was also arrested. The investigations further revealed that the explosives were purchased from one Shri Hiralal Poddar a licensed dealer in Explosives fot blasting has also been arrested

in this case. Except for the two Nagas all the 7 persons mentioned above have been enlarged on Court bail. The investigation of the case is nearing completion and a charge-sheet is being submitted soon.

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, I want to move the following motion, on a matter of urgent public importance which is con cerned with the economic set of the State of Assam.

The House do now take into censideration the devastating flood situation caused by the mighty Brahmaputra and its tributaries in the State of Assam vis-a-vis the flood control and flood relief measures taken up by the Govepnment.

While commending my Motion for the comments of the House, I want to make scertain observations. Sir, you are fully aware of the fact that the flood problem has become a chronic problem in the State of Assam. During the last 19 years

since the great earthquake of August, 1950, the mighty Brahmaputra and its tributaries have taken a different turn in their nature, but till today, although 19 years have passed, as I have already mentioned that this has become a chronic problem which has given a dead blow on the economic development of the State, no effective measures have so far been taken by the Government for its solution. Not to speak of permanent solution even partial solution has not been made not even tried for the some.

(At this stage Mr. Speaker left the House and Shri Jogen Saikia occupied the Chair).

Mr. Chairman, Sir, in front of me I have this circulated copy of booklet of Government of Assam, "Problem of Flood in the State of Assam." If you go through this booklet carefully, Sir, you will find that this has depicted only the experience for the last 19 years without any definite policy in Solving the problem of flood.Here in page 2 it is said,

"After heavy floods in 1954, the Government of India announced a national floood control policy in three phases, viz., the immediate, the short-term and the long term."

In the same page it is stated,

"According to the statement of the Union Minister for Irrigation and Power, dated September 3, 1954, the immediate phase was to be devoted to intensive investigation and collection of data. In this phase, it was envisaged that "Comprehensive plans would be drawn up and designs and estimates prepared for short-term measures of flood protection. Some measure such as revetments, construction of spurs and even embankments were to be adopted immediately at selected sites."

According to the scheme that has been envisaged by the Govt. of India' national plan for flood control measures. all States are to be included in it. But I am sorry to say that it may be due to weakness or inactivity on the part of Govt. of Assam, this State has not been included in the

national plan of Govt. of India for flood control measures.

In the same page it is stated,

"During the second phase, flood control measures such as embankment and channel improvements were to be undertaken. This type of protection was applicable to a major portion of the areas now subject to floods.

"The third phase would relate to selected long-term measures such as the construction of storage reservoirs on tributaries of certain rivers and additional embankments, wherever necessary."

"In pursuance of this policy, vigorous action was instiated by the State Government to undertake intensive programmes of collection of basic technical data, surveys and investigations, execution of urgent flood control measures to protect areas in need of immediate relief. Subsequently some short-term measures like embankments, channel improvements and town protection works were also undertaken and some of which are completed."

It is completely baseless, The plans are there only in the papers, beautiful announcements are generally made by Govt. of India as well as by the Govt. of Assam. Govt. of India took up various plans and programmes. But except as can be seen from few revetments and spurs in Dibrugarh no other permanent measures were taken by the Govt. of India or State Govt. till today. These so called measures sateds in the booklet are only a eye-wash to the Members of this House and public outside but in practice no effort has sincerely been made nor any such effort will be made by the Government to make any permanent measure in the flood-ravaged reas in the State.

Govt. of Assam have been submitting various plnas in and estiates to the Govt. of India from time to time but without proper data and as such these schemes and plans have been rejected by the Govt. of India. I have received this informations from a reliable source of the Govt. of India. Proper survey and adequate data for these plans and schemes are necessary but no

proper survey has been carried out. There is a River Research Station with its office at Burnihat but the office building has been taken over by the Army for the purpose of a Hospital. Since there I do not know where it is functioning and whether it is functioning at all. In spite of our repeated requests and demands that these schemes should be financed by Govt. of India, our Govt. have not been able to furnish the necessary plans and programmes with effective data for these schemes and you will be surprised to know that for these sorts of incomplete submission of materials being not to the Govt. of India, the Government of India rejected these proposals not listening to the demand of the people of Assam and Govt. of Assam.

Now, you are fully aware of the fact that since 1962 till today occurance of floods have become so serious that there is not a single area of the State unaffected by floods. The most seriously affected areas in the State are Lakhimpur, Sibsagar, Kamrup, Cachar and some portion of Goalpara District. Serious floods and dangerous erosions have taken place from Dibrugarh down to Pancharatna

in Goalpara. If one assesses in a proper way, one will find that the expenditure incurred in the name of flood control in the State is so high that with that amount we could have done magnificent permanent works in some flood affected areas. According to my own assessment, the expenditure only for construction of embankments during the period from 1950 to 1967-68, is Rs. 63 crores, subject to correction. But the Government figure is Rs. 23 crores of rupees. If we add the amount spent for flood relief, gratuious relief and other loans, it will come up to Rs. $2\frac{1}{2}$ millions which we spent during the period. Is it not foolishness on our part to spend such a huge amount in the name of embankments and construction of temporary bunds without taking any step for permanent solution ? Certainly, Government will be befooled by the public if things are allowed to continue in this way. In making schemes sincerity of purpose is very essential. But it seems there is no sincerity in the Government machinery while making schemes. They do not consider that this is their land. If their land is eroded and if their people suffer, the entire economic structure of the

State will be affected. No serious efforts appear to have been made either from the Government side or from the leaders side. Many a times, I stated that the schemes prepared by the Flood Control Board,—though I am not a technical expert,—seem to be vague. These schemes are taken up without substantial materials. In every Flood Control meeting, some resolutions are adopted to go through these schemes, to collect certain data and then to report. But these reports never reached the destination viz the Government of India as we have been told by some high - up personnel in the Central Government. Sir, if you go through the Government Bulletine - Problem of Floods in the State of Assam, you will find progress of flood control works. Here, it is written—

"Progress of flood control works so far achieved to end of. 1967-68 (Financial Year) are only immediate and short-term measures in the shape of flood dykes, drainage channels, town protection works, river training whoks, sluices in embankments, etc.

During this period, 2,250 miles of flood dykes

and 481 miles of drainage channels have been constructed and important town like Dibrugarh, Sibsagar, Nazira, Golaghat, Gauhati, Goalpara, Silchar, Karimganj, etc., have been provided with reasonable protection against erosion."

Sir, I say that no such permanent and definite measures have taken by which they can protect life and property of the people.

It is also stated—"By these works an area of about 2,500 sq. miles have been afforded protection from floods."

I think the honourable Minister will agree with me that nowhere any protection could be given by these embankments during the last 19 years. They have said that during this period 2,250 miles of flood dykes and 481 miles of drainage channels have been constructed. Sir, had there been so many dykes and channels, we would not have such devastating floods during last few years. Almost all parts of the State are under floods. So, whatever facts they have given it is only in paper.

According to our calculation, we find that during the last 19 years 9 lakhs of people have been seriously affected and 10 lakh acres of land have been innundated due to floods and nearly 3,000 villages have been tractically washed or partly damaged and 6,000 granneries have been washed away. Sir, you know "Thirty-four numbers of breaches have occurred" in various embankments during last years. Here, in the Government Bulletine, it is stated at page 6.

"Thirty-four numbers of breaches have occurred in the various embankments and about 300 sq. miles of area has been affected due to these breaches."

But, according to my calculation the area affected by the breaches will be more than that.

"The rest of area has been affected in the breaches where flood protection works have not yet been taken due to paucity of funds."

Sir, this is completely contrary to what they have stated at pages 2 and 3 of the bulletine. Here they say that due to paucity of funds they cannot take up proper precautionary measures for

protection of the area. At page 6, under the caption Damage to roads, bridges etc. it is stated—

"Besides these losses, the surface communications were disrupted particularly in Lakhimpur and Kamrup districts. North Lakhimpur was cut off as surface communication between Gauhati and North Lakhimpur was suspended over the Trunk Road. It appears that the approximate cost for repair works in connection with P. W. D. roads, bridges, culverts etc. will be of the order of Rs. 20 lakhs. The damage to the roads, etc. maintained by the Panchayats is under assessment."

Now, according to my assessment, I speak subject to correction, based on the data collected by me the loss will be Rs. 44.28 lakhs. Every year there is recurrence of flood and every year our Engineers, Ministers and Chief Minister visit the flood affected areas and they address public meetings and assure the public that proper precautionery measures would be taken to protect them from floods and erosion. But every year we are disappointed to see that no such measures are taken. Sir, floods seriously affect

the economic and political life of the people and when the Prime Minister visited North Lakhimpur and we met her, we told her in presence of the Chief Minister that economic development is the basic thing for the people through which homogenious feeling amongst the different castes and creed can be brought. You know, Sir, in Assam we have mixed population, people of different caste, creed, community, culture and religion are living here, and if there is economic frustration amongst the people then there will be political frustration also. When the economic condition of the rural people become deplorable, some ugly elements might raise their Roads and take advantage of the situation and they may try to misguide the different people to act in a way which might be disastrous to the State as a whole. The economic base should be strengthened first, and in order to do that floods must be controlled first; otherwise whatever economic measures we may take will be of no use. Development of agriculture and industrialisation will be of no use unless flood is prevented, Therefore, we should give maximum importance on permanent flood protection measures.

Sir, as has already been said, the Gavernment of India, inspite of our repeated requests, either by this House or by the Government directly, has not provided sufficient funds for the prevention of floods. Sir, in page 5 of the Government's Report it is said that the current year's allocation for this work is only Rs. 3 crores which is quite inadequate and the Government of India in the Ministry of Irrigation and Power has been moved to provide Rs. 4 crores. But I say this is also quite inadequate. Sir, in the original plan drawn up for the protection of flood a total sum of Rs. 320 crores was provided against which during the last 18 years including the current year's allocation they have spent only Rs. 26 crores. What it indicates? It indicates that the Government of India is ignoring us and they are not interested in our development. They do not want that the Assamese people should survive and they want us to weak remain in the form of a constantly suffering us. This is the way they are treating us for the last 21 years and this is their behaviour in respect of our economic development. Therefore, I would urge upon the Government that they should not be complacent about this problem.

We have already deceived our people and we have brought miseries to our people due to our inefficiency and incapability. We should not give our people any false hope if we are sincere to our people, we must be up and doing. We should not request the Government of India rather we should demand that they should come forward to give us substantial help so that we may start taking permanent flood control measures in the State. We have seen, Sir, that at the instance of the Government of Assam the Government of India have made Assam an experimental station and they are making economic political experiments here. Sir, we often hear of experts coming to Assam to study the situation and to devise ways for controlling Brahmaputra and its tributaries. Reports are also said to have been submitted by them. But we have never seen the implementation of the recommendations of these experts. A few experts came from America, Germany and also from Rumania. I happen to meet one Rumanian expert and an American expert and I asked them whether there was any solution for this problem and they told me that there was solution but it might be

difficult to control Brahmaputra. They said, if the Govt., could control the tributaries of Brahmaputra then automatically in some day Brahmaputra would be controlled. It appears that the Government of India is only satisfied by sending some experts and they do not care to implement the recommendations of the experts. Shall we not call it their inactivity to do things? We have been made practically beggers and we are to depend on the Government of India who are trying to crush the back-bone of our people and their intention is not to give us any assistance for our economic development. Sir, flood has got a very adverse affect on the economy and social life of the people. As my hon. friend Shri Sarmah has pointed out, flood is there in Assam and every time Government gives some gratuitous relief. When for the first time I came to this House in 1962 I also thought that if we can give some gratuitous relief then we shall be able to do a good service to the people. But now I have come to the conclusion that this relief has a very adverse affect on the people and it has a demoralising effect on the people as the people have tended to develop begger's mentality. I have already told

Government neither allow them to fight with the nature nor Government have done anything to give them protection. My humble opinion is that the Government should remove the embankments so that the people can themselves fight the flood havoc or anything that comes. And I think they will be able to do it. But because you give them protection you have got no right to make them street beggars or to develop in them the beggars' mentality. Sir, this time, in my area I have told the people not to depend on the gratuitous relief but to fight with the nature as the Government have totally failed to give protection to the life and property of the people by having certain permanent measures. I find that the mentality that has been injected during the last 19 years cannot be removed now. Even now, the people are crying 'Give us gratuitous relief'. Of course when their houses were undir water and if a few grammes of rice or few kilos of rice can be distributed, that is a separate thing. But even now when the flood is over, when such kind of difficulties are not there, still the people

are going to beg for rice and ask the Government 'why don't you extend free ration for another one month'. This has got a very bad effect on the people. We being the citizens of independent country, we must teach the people and tell them frankly "Baba we are not in a position to protect you from flood, what to do?" You are to fight with nature for your existence." Even that thing would have been welcomed. But Government is not telling these things frankly to the people that they are not in a position to take up permanent measures for protection of their life and property due to recurrence of flood.

There is another aspect which has to be considered very seriously. As I have already said, I am not an expert, I am not an engineer. But according to my mind, the embankment that has been constructed during the last 19 years in the State is one of the major factors for creating havoc throughout the State by flood. I am convinced that no proper survey is made and no proper assessment is done. I have seen that embankment or bund has been constructed not on scientific basis but on the basis

of politics. What happened. Let me give you one example. When I was very young I used to go to Majuli in the boat from my place, Dakuakhana. At that time, I found the people were well equipped with their boats and other necessaries of life in the midst of flood and they were prosperous. After that, an E & D bund has been constructed in Majuli without any assessment or anything of the sort. I must say now, Majuli has been given the maximum trouble by the this E & D bund and it has been converted into a human fishery. Therefore, I say that these embankments instead of doing any good, as has been said by the Government, they have rather complicated the problem more and more.

Now, apart from what I have already said that these bunds have not been constructed scientifically and without proper assessment and proper soil testing, According to my humble observation, there is defect also in respect of the alignment of these embankments. The alignment has been made whimsically. I am the representative of a particular area in which I am powerful. I will go to the party boss and then I will go and tell the Minister,

you must construct the E. & D bund. And without verifying the feasibility or otherwise of the bund, the Minister will give order to go ahead with the construction because the Minister thought that his gaddi might be threatened. Therefore he will give order to go on constructing the bund. The first thing is that. The second thing is that even in the question of alignment, it was a political alignment. Suppose I go and tell that this bund should not go by this way and suppose the engineer has prepared the alignment that it should go this way or that way, but somebody goes there and tells the engineer that he will go and tell the Minister to give order to stop.

Mr. Chairman—How long will you take? You have taken already half an hour. In this discussion, I do not want to limit the time. But at the same time, I would like to say that only 75 minutes are allotted tc-day. This being a short session only two days have been allotted for private Members' business and the number of speakers is 21 excluding you from that side alone.

Shri Dulal Chandra Barua :—To-day after 2-50 P.M. we want to discuss some other things. Thereafter we can have more discussion.

Sir, I have said that the alignments are not done scientifically and more or less the alignments are political alignments. There is another thing I want to mention here, about which I have discussed with the Minister of Irrigation and Flood Control. In one of our inborn expert in flood Control Late Indreswar Handique has rightly observed in his book let about the causes of recurance of flood and erosion caused by the mighty Brahamaputra. He had also given certain valuable suggestion to prevent such recurrences. But no body cared to pay any heed to his theory though these have now come into reatily. I have studied very carefully about these things and I find that he was perfectly correct in his observations. Most probably our Chairman will remember that sometimes he had to quarrel with our revered elder, Shri Nilmani Phookan in assert-

ing his theory in respect of causes of flood and erosion. Though there are certain specifications given for these embankment, these embankments were not constructed according to those specifications. As a result these embankments have totally failed to serve the real purpose. Now what is to be done after the alignment is completed? The procedure is to dig 6 inches of the soil of the embankment and that soil from the alignment is to be thrown out and this should be filled up from a distance of 50 feet from the riverine side and over this 6 inch portion there should be pressure, either by elephant or bull dozers.

In scientific age the bulldozers are generally used for such purposes. These were done hurriedly and no proper procedure has been followed. Then again we have found that the scientific methods are to be applied for trambling and ramming and also for the earth filling. There is a particular theory to be followed by the E & D

Deptt. in this regard. But in actual practice no such theory appears to have been followed. Again there is another major factor for which the high ups including the Ministers are responsible for dealy in execution of work which is very important and essential. We have found that the execution of work is generally done at the has end of the season. When we ask them why you are not doing these works their replies are that for want of sanction and administrative approval the work could not be taken up. Huge amount of money has been spent for the purpose of construction of bund but in actual practice nothing is done . The consequence is that when the flood comes everything is taken away. Sir, this is a very pertinent question which is to be looked into very carefully. Another aspect of the whole thing is to be examined very throughly. There is a specification for sandy soil prescribed by the Government of India Experts and even the Rumaniam experts. For Sandy Soil it will be $8=1$ or $10=1$, in riverine and country side it will be $4=1=\frac{1}{2}$, in the hard clay soil it is to be $6=1$ and

8=1. But these are not followed by the Departmental Officers. As I have already said the alignment is defective and so also the construction of bunds are defective.

It is very necessary to say something why the alignments are defective. These alignments are not done by the departmental Enginers, these are generally done by Muhurrirs with the help of the Mandals and therefore while they have no knowledge about the work they commit mistakes and the consequence is defective alignments.

Thirdly, the contractors to whom the works are allotted, they only want to make money and do not like to work sincerely. They only seek their own benefit and they never think for the work and hence the works are defective. Most of the contractors are outsiders. They are given the works on the ground that they are financially sound. They have no doubt are having the financing

capacity but if they are not honest to the work then the whole purpose is frustrated. It is astonishing to note that there is no indigenous contractors. The main reasons for this is that they are not given the contracts on the plea that they are financially weak. Even if they are given some works it is in the defective places, and ultimately they fail to complete the work and thereafter their tenders are rejected. If this is the attitude of our officers then how can we proceed towards progress and prosperity. I do not like to go into the details of the matter, I will simply site one or two examples. In my Subdivision there is Jhanji and Bhogdoi rivers about their behaviour the overseer had reported to S. D. O. that there is a danger if proper care is not taken timely. But the S. D. O. did not pay any heed to it and ultimately the people of that area and a portion of the Jorhat town had to suffer badly due to the sudden breach of Bhogdoi bund. We have come to know that for this the Sectional Officer has been put under suspension. I would urge upon the Government that responsibi-

lity should not be fixed only on these innocent people. The real culprits should be brought to the book. It becomes a nature of the Government to punish only the small fries but they do not like to go into the details of the matter. Those people who are in the high up they have been left scot free that should not be the attitude of the Govt.

As regards another important point I would like to say a few words. When the Bunds are constructed then they should also be maintained properly but this has not been done in actual practice. The money is sanctioned every year for their maintenance but in actual field the maintenance work is not done. This is also one of the cause for which these catastrophe have been taking place every year. I have told earlier that sincerity of purpose of the Government machinery is not there for which the state is suffering. Everywhere there is corruption. I do not like give any specific instance. When any emergency arises it gives phillip to these officers

and contractors for indulging in corruption. If there is a demand of 100 gunny bags they will show that there is a demand for 1000 gunny bags and these extras are utilised for their own benefit.

Therefore, just to meet the emergency situation these materials which are essential, should be collected ahead, but this is done when the breaches are taken place. This is not proper. Now coming to another important aspect, I want to say how these officers are not sincere to the purpose, how they are escaping from their duties. I have got report that the Executive Engineer and the S.D.O., E & D of Saikhowaghat fled away on the night of 12th June from Saikhowaghat knowing even fully well that the breech already has been taken place due to which 10,000 population had to suffer. It is surprising that officers who have been entrusted with certain responsibility had fled away leaving behind the people, who are their own brothers and kith and kin to suffer in this way. The Executive Engineer and the S.D.O. did not take also any precautionary measures due to which this

sort of thing had taken place for which so many people had to suffer. Therefore I want to darw the pointed attention of the Minister, Flood Control to this matter. Now I find that our Government is not well conversant or sensible about these problem, I remember that I personally including the Chairman approached the Government on various occasions, in various forms about the protection of Jorhat Town from erosion of Bhugdoi and every time we were informed that scheme had been prepared, and was going to sanctioned but so far nothing has been done. In the same way let me refer to the heavy erosion that has taken place at Nemati Ghat caused by the mighty Brahmaputra and to what extent we have to is our loss. I think Government is aware of that. When we approached the Government for taking some permanent measures they told us that scheme has been prepared and the Government is going to start construction of spurs on permanent measure in Kokilamukh area, but till to-day no final step has been taken up by the Government to execute

the same. If this is not executed, the time is coming when Bhogdoi and Brahmaputra will combine and the entire Jorhat town will be in danger. Time is too short and that is way I do not like to go into details, but I must tell the Government that they should take proper measures to protect this area from heavy erosion. Apart from this I want to give some suggestions. But before suggesting the measures to the taken up by the Government to proceed for the permanent solution of this vital problem. I want to refer to certain anomalies in respect of flood relief. I found in flood relief Government issued some definite instructions to the Deputy Commissioners and the Sub-Divisional Officers for giving flood relief to the affected people in the form of loans, grants, but these instructions were not properly followed by some district officers due to which the deserving persons were deprived of such relief, I found these anomalies personally in my area. For this I cannot blame the Government, alone we are also partially responsible for these

However, I must draw the attention of the Hon'ble Minister to the fact that the distribution was not properly made in flood areas of Jorhat subdivisions and other parts of the state. It was done in most haphazard way. Now regarding erosion Sir, I think Government has to take up permanent measures immediately specially the Neematighat-Kokilamukh area in Jorhat subdivision Pancharatna area in Goalpara subdivision were heavy erosion has taken place every year. As mentioned during the question hour today morning immediate permanent rehabilitation measures are to be taken up by the Govt. shifting the people to a safer place from Neamati and Kakilamukh area in the Jorhat subdivisions before the problem becomes a more serious one. This matter was brought to the notice of the Govt. many occasions but so far no definite action for the permanent rehabilitation of these people have been taken by the Government. Therefore, I must draw the pointed attention of the Government that these people should be rehabilitated permanently without further delay.

Now, Sir, the people of Jorhat area who have been rehabilitated in border side are always troubled by the Nagas, and other disturbing elements. Though we approached the Deputy Commissioner on various occasion on this no step has been taken to protect these peonle Recently some of the tribal people who have been rehabilitated in Kakodanga area have been threatened by the Nagas and they were warned that they should leave the place within 7 days otherwise they will be removed from there by force. Sir, the people are suffering in this way and nothing has been done by the Government to protect them. The plight of the people who have been rehabilitated at Ouguri from Gohaingaon in the year 1965 are also miserable. Even the young girls and womenfolk cannot go to the paddy fields; they are insulted by the rowdy elements always. My whole point in that neither we are in a position to give proper protection to these people by taking flood control measures nor by giving them proper rehabilitation mental or moral. So this thing will have to be seen in proper perspective. Sir, I do

not want to take much time of the House. I want to conclude my speech by making a few suggestions to this effect. The Department of E & D should function efficiently; they are engineers and we are lay men and we are to follow their advice. But in practical field we find that these engineers fail to do their engineering job, they fail to conduct their engineering machinery up to the mark.

This is a top-heavy department. There are Chief Engineer, Addl. Chief Engineer, Deputy Chief Engineers, Secretary, Deputy Secretary and Under Secretaries. I do not see any reason why their activities should concentrate only in Shillong. Here, sitting in a beautiful building no real flood-control measures could be taken up. They should be in the field to advise the subordinate officers there and to supervise the flood control works in progress. As for in stance we informed the department and showed them the danger signal in respect of Bhogdoi breach well ahead in time, but nothing has been done in time forwhich so many people had to suffer recently.

Flood control is a life and death question for the people of the State. Unless economic development is there through various schemes particularly by flood control measures there would be frustration amongst the masses, and it is known to everybody that a frustrated man can go to any length. These frustrated people could create any sort of trouble at any time. I think the Government should open their eyes and see these things in their proper perspective. I understand that in National Plan, this State has not been included. I say this State must be included and sufficient amount of money should be provided for taking up permanent flood-control measures. It may not be possible to do all the work at a time but it can be done in a phased manner. I would request the Government to press our case before the Central Government. We are always behind the Government and if need be we can also go to press our case. We can tell them what to do. It is hightime for the Assam Government to tackle the flood problem in the State. We have heard of taming the river Brahmaputra but nothing concrete has been done.

Assam rivers need dredging. The river Brahmaputra and its tributories like Ranganadi, Subansiri, Jiabharali Dikrong Borak also need dredging immediately. If possible these rivers be controlled at their sources. Another thing which appears to me to be an important one is the l ck of co-ordination between NEFA and Nagaland administration and Assam administration in respect of taking up such projects. We have heard that Nagaland has started constructio of Dams on rivers which flow down through the valley of Assam from their source. This has caused some of the rivers to change their course thereby affecting the plains areas. Construction of roads and bridges on rivers at the NEFA end are going on. In these matters there is no co-ordination between NEFA and Assam. Due to construction of these roads and other things without consultation with Assam Government rivers like Dikrong and Ranganadi which origi ate from NEFA are giving us trouble. For co-ordination in the matter of controlling of rivers we should negotiate with these administrations ; If need be with the neighbouring countries like Pakistan and China though they might be hostile

to us. There is no harm in trying to negotiate with them. For the purpose of flood control we may experiment "forestry cum bund" as has been done in the Amazon valley in America. It can be given a trial through our Soil Conservation Department along the bank of the Brahmaputra. Schemes like Tiesta barrage in America can also be experimented in certain areas. My suggestions may be given a serious thought and the flood problem of the State may be tackled in such a manner as to give maximum benefit to the people and lead the country towards prosperity.

With these observations I commend my motion for discussion.

Shri Lakshyadhar Choudhury—শ্ৰদ্ধেয় চেয়াৰমেন মহোদয়, আজিৰ সদনত উত্থাপিত হোৱা বানপানী আৰু তাৰ প্ৰতিৰোধ আৰু সাহায্যৰ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে যিটো প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে, প্ৰথমতে মই ভাবিছিলো যে এই বছৰত বানপানীয়ে যি দুঃখজনক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই বিষয়ে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰাই প্ৰথমতে আলোচনা উত্থাপন কৰিব। দ্বিতীয়তে দেখা পালো যে এখন পুস্তিকা বিতৰণ কৰি আমাৰ

টেবুলত থৈ দিয়া হৈছে। মই প্ৰথমে এইখনক দুৰ্যোগ Report বুলি ভাবিব পৰা নাছিলো। ইয়াৰ ছপা আৰু কাগজ অতি সুন্দৰ হোৱা দেখি ভাবিছিলো যে এইখন হয়তো কোনো উৎসৱৰ স্মৃতিগ্ৰন্থ হব। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰত যিবোৰ কথা সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে তাৰ বেচি ভাগেই সঁচা নহয় বুলি মই কব খোজো। কাৰণ ইয়াত এটা কথা প্ৰথমতেই কোৱা হৈছে যে তিনিটা পৰ্য্যায়ত আমাৰ বানপানী প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে ১৯৫৪চনত কেন্দ্ৰিয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰা হৈছিল। এই পৰ্য্যায় তিনিটা আছিল যথাক্ৰমে, প্ৰথম ব্যৱস্থাত মঠাউৰি নিৰ্ম্মান, দ্বিতীয়তে নদীৰ পানীবোৰ ওলাই যাবলৈ সুতি নিৰ্ম্মান আৰু তৃতীয়তে নদীৰ বান্ধ বা জলাশয় নিৰ্ম্মান কৰি বানপানী নিয়ন্ত্ৰন কৰা। এইখিনিতে মোৰ এটা কথা মনত পৰিছে। ১৯৫৪ চনৰে পৰা আজি ১৪বছৰে এই ব্যৱস্থা তিনিটাৰ মাত্ৰ প্ৰথমটোহে আৰম্ভকৰা হৈছে। সিও যথেষ্ট আসোঁৱাহ পূৰ্ণ আৰু বিসঙ্গতিপূৰ্ণ। ইয়াতে মোৰ এটা সাধুকথালৈ মনত পৰিছে। এজন ডাক্তৰে এজন ৰোগীক তিনিটা ঔষধ খাবলৈ দিলে। আৰু কলে যে এই তিনিটা ঔষধ খালেই তেওঁ আৰোগ্য হব। কিন্তু ৰোগীজনে প্ৰথম ঔষধটো খাই তিতা লগাত বাকী কেইটা ঔষধ নাখালে। ডাক্তৰ পুনৰ আহি সোধাত ৰোগীয়ে কলে যে প্ৰথমটো ঔষধ খাই তিতাপোৱাৰ বাবে তেওঁৰ বাকী ঔষধ কিনা নহল। ডাক্তৰে যেনেকৈ তিনিটা ঔষধ খালেহে কাম হব বুলি কৈছে আমাৰ চৰকাৰেও সেই ৰোগীজনৰ দৰে আলোচনা কৰা ব্যৱস্থা তিনিটাৰ প্ৰথমটোৱেই ভালকৈ কৰা নাই। ফলস্বৰূপে বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ ব্যৱস্থা বিলাকত চৰকাৰ একপ্ৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। ইয়াৰ পৰা দেখা

গৈছে যে বানপানী নিয়ন্ত্ৰন ছিলঙতহে কৰা হৈছে, আকৌ আনহাতে য'ত বানপানী নহয় তেনে ঠাইত চৰকাৰৰ দ্বাৰা বানপানী সৃষ্টি হৈছে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা শুনিবলৈ পাইছিলো যে এইবছৰ নগাওঁ জিলাত বানপানী হোৱা নাই। আগতে যেতিয়া স্কুলীয়া ছাত্ৰ আছিলো তেতিয়াও সুজলা সুফলা শস্য শ্যামলা নগাঁওত আজি বিপন্নয় হঁয়ে" বুলি ৰবঙনি আৰু গান তুলি ফুৰিছিলো'। এইবাৰ কিন্তু অসমত সকলো জিলাতে বানপানী হৈছে অথচ নগাঁও জিলাতহে বান পানী হোৱা নাই। এতেকে বানপানী প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে লোৱা ব্যৱস্থাবোৰ ঠিক হোৱা নাই আৰু চৰকাৰো সজাগ হোৱা নাই। চৰকাৰে নিজে বানপানীক সৃষ্টি কৰিছে। এতিয়া আকৌ চৰকাৰে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ নামত E & D বিভাগ এটা খুলিছে। E & D কেনে ধৰণৰ হব লাগে চৰকাৰে সেইটো বিবেচনা কৰা নাই বৰং drainage বন্ধ কৰাৰ হে ব্যৱস্থা কৰিছে। আজি জালুকবাৰী, হাজো, কমলপুৰৰ পানী ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ ওলাই যাবৰ ব্যৱস্থা নাই। আজি চৰকাৰে এনেদৰেই মঠাউৰিবোৰ নিৰ্ম্মান কৰিব ধৰিছে ইফালে এই Embankment বোৰো ৰাখিছে আৰু তাকে কনা লৰাক পদ্মলোচন নাম দিয়াৰ দৰে Flood control & irrigation wing নামেৰে অভিষিক্ত কৰিছে। মঙ্গলদৈৰ কাষেদি বৰ নদীৰ বান্ধ হৈছে। এই বান্ধ ৰঙা মাটি কুৰুৱা বান্ধ। সেইকাৰণে মই বিশেষজ্ঞক বিশেষ অজ্ঞ বুলি সমাস কৰিব খুজিছো। এই বান্ধৰে নদীৰ এটা অংশ গাৱৰ মাজত সুমুৱাই দিয়া হৈছে। আৰু বাৰিষা নদীয়ে এখন মালাৰ নামৰ গাঁৱ সামৰি পেলাইছে। তথাপি দেখা যায় Irrigation বিভাগৰ মনত কোনো সাৰ সুৰেই নাই। ইফালে এইটো দেখাযায় যে,

তাত ১৫শ বিঘা মাটিৰ আহুধান পানীত তল গ'ল। মই Irrigation Engineer ৰ ওচৰলৈ গ'লো আৰু তেখেতে কলে যে দুটা পাম্প দিদিলেই হব। মনতো তেতিয়া অলপ ভাল লাগিল আৰু মনতে ভাবিলো ভাল হব, তেওঁ আকৌ ৫ বছৰৰ মূৰত আকৌ এই ঠাইলৈ আহিব পাৰিব। কিন্তু Engineer য়ে কোৱা কথা হৈ নুঠিল। সেই ঠাইলৈ পাম্প নগল। ফলত গোটেই আহুধান আকৌ পানীত তল গ'ল। এতেকে F.C.I মানে Flood Control নে food-control ক'ব নোৱাৰো। F.C.I এ সুন্দৰ সুন্দৰ কথা কয়। কিন্তু সেই কথাৰ মান মন্ত্ৰীমহোদয়ে ৰাখিছেনে? কিন্তু কাম বেছি হৈছে হয় কিন্তু মানুহে সুবিধা বেচি নাপায়।

E. & D বিভাগে যি বিলাক মঠাউৰি বান্ধিছে সেই বিলাকৰ পৰা কোনো কাম অহা নাই। বৰং বাৰিষা সেই মঠাউৰি বিলাকৰ তলেৰে পানী গৈ সহজেই ভাগিযায়। উত্তৰ কামৰূপত যোৱা ২০জুন তাৰিখে মঠাউৰি ভাঙিছে। যোৱা সেই মাহৰে ১৪। ৫ তাৰিখে পৰা মঠাউৰিৰ তলেদি পানী গৈ গাঁৱৰ পথাৰ পাইছে। কিন্তু এইটো বিষয়াসকলৰ কোনেও চোৱা নাই। আৰু ২মাহ আগতে E.&.D ক এখন ঠাইৰ নাম চাব লাগে বুলি জনাইছিল। E &.D বিভাগে চাইছিল বুলি কৈছে, ব্যৱস্থাও লৈছিল বুলি কৈছে। কিন্তু ঠিক সেই ঠাইতে মঠাউৰি ভাঙিছে। আনকি সেইখিনি পুনৰ চাবৰ কাৰনেও কোনো ব্যৱস্থাকৰা নাই। পাগলাদিয়া পুঠিমাৰিৰ মঠাউৰিতো বান্ধে যদিও কোনো কামত নাহে। সেইকাৰণে E.&.D বিভাগৰ

মানুহৰ প্ৰতি অন্য মানুহৰ ভাল ভাব নাই। মই মঠাউৰি ভঙাৰ দিনা যেতিয়া গবুলি গৈছিলো তেতিয়া E.&.D ৰ মানুহ নাই। কিন্তু ১১-½ বজাত যাওতে দেখো যে E.&.D ৰ অফিচটো পুলিচে ঘেৰাও কৰি আছে। মোক O.C এ কলে মানুহে E.&.D ৰ মানুহক মাৰিব বুলিহে আমাক এনেয়ে মাতি আনিছে। E.&.D ৰ এজন বিষয়া বহি আছে আৰু মানুহে মাৰিব বুলিহে পুলিচ মাতিছে। কিয়নো E.&.D বিভাগৰ মানুহৰ জনসাধাৰণৰ লগত কোনো সহযোগ নাই।

মঠাউৰি বিলাক অতি সোনকালে নষ্ট হৈ যায়। কিয়নো মঠাউৰিৰ ভিতৰত এন্দুৰ, উই আদি কিছু প্ৰানীয়ে নষ্ট কৰি পেলায়। সেইকাৰণে এই মাঠাউৰি বিলাকেৰে, যান বাহন চলাচলৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই মঠাউৰি বিলাকৰ প্ৰতি E.&.D আৰু F.C.I এ চোকা নজৰ ৰাখিব লাগিব। উত্তৰ লক্ষীম' ৰ, কৰিমগঞ্জ, আৰু কাছাৰৰ কাঠাখাল আদিত বৰাক আদি নৈৰ বানপানীয়ে এই গোটেই অঞ্চলৰ আমাৰ গোটেই আহু খেতি নষ্ট কৰিলে। সেইকাৰণে বানপানী হলে মঠাউৰি বান্ধিবৰ কাৰণে কিছুমান মাটি অধিগ্ৰহন কৰি বহু ভাল ভাল খেতিয়কক ভিকহু কৰিছে। আৰু তেওঁলোকক যি ক্ষতিপুৰণ দিব লাগিছিল সি আজি ১০।১১ বছৰে দিয়া হোৱা নাই। চৰকাৰে কিছুমান মঠাউৰি কৰোতে নদীৰ মাজত বহু খেতিয়কৰ বহু মাটি গৈছে। এওঁলোকক কোনো ক্ষতিপুৰণ দিয়া হোৱা নাই। এই সকলো বিলাক মানুহ আজি নদীৰ গৰাহত পৰিছে। এই ভাল ভাল খেতিয়ক সকলে,

যিবিলাকে আগতে ধান বেচিছিল সেইবিলাকে এতিয়া ধান কিনিব লগীয়া হৈছে। চৰকাৰৰ ভাল দৃষ্টি নথকাৰ কাৰণেই এই বোৰ হবলৈ পাইছে। বানপানীৰ সময়ত ক্ষতিপুৰণৰ টকাৰ অভাৱ। কিন্তু চৰকাৰে আমাক নেদেখা দেখুৱালে, নুশুনা মাত শুনালে। তাৰ বাবে ধন্যবাদ দিছো।

বানপানীৰ সময়ত আমাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী অসমলৈ এদিনৰ ভিতৰতে উৰি উৰি পাখিলগা জানেবে আমাক নুশুনা অমাতৰ মাত শুনালে। আৰু ইয়াৰ বাবে হ'ল বহু টকা খৰচ। এই খৰছ যদি আৰু এটা মঠাউৰি বন্ধাৰ কাৰনে দিলেহেতেন আমাৰ বহুত ভাল হ'লহেতেন। খেতিৰ কথা কোৱা হৈছে। গৱৰ্ণমেণ্টৰ Book-Let ত irrigation আৰু তাৰ লগতে আমাৰ Chief Secy. ৰ Circular এখনো দিয়া হৈছে। এই খনৰ বিষয়ে শ্ৰীবৰুৱাই বহলাই কৈছে। কিন্তু কেইটামানকথা নকলে নহয় দেখি কৈছো। তাৰ এটা কথা হৈছে আৰু সেইটো হৈছে ৪ কোটিৰ ধান নষ্ট হৈছে বুলি কৈছে। কিন্তু সেইটো সচাঁ নহয়। তাতকৈ বহুত বেচি হৈছে। মানুহ মৰিছে ১৯জন। কিন্তু ইয়াত (page 7) কৈছে ১০জন মৰিছে বুলি। ইয়াৰ মতে উত্তৰ লক্ষীম-পুৰ নলবাৰী, আৰু ধুবুৰী এই অঞ্চল কেইটাতহে মানুহ মৰিছে। কিন্তু মই জনাত মোৰ সমষ্টিতো দুজন মানুহ মৰিছে। কিন্তু সেইটো ইয়াত উল্লেখ নাই। মোৰ সমষ্টিত ফুলবিবি বুলি এগৰাকী মানুহ মৰিছে আৰু চৰকাৰে সেই পৰিয়ালক টকা দিছে ৫০.০০ (পঞ্চাচটকা) আৰু সোনধন নামৰ এটি সৰু ৪ $\frac{১}{২}$ বছৰীয়া ল'ৰা মৰিছে। তাৰ মাকক

দিছে ২০টকা। মোৰ সমষ্টি কমলপুৰত মানুহ মৰাৰ কোনো কথা এই Circular ত নাই। চৰকাৰে এই বিলাক তথ্য ভাল কাগজতে লিখে। কিন্তু ইয়াৰ আখৰ বোৰো ধুনীয়া ধুনীয়া। কিন্তু তথাপি ইয়াত একো নাই আৰু সচঁা কথা নাই। কিন্তু লেতেৰা আখৰৰ পত্ৰিকাৰ পাত যদি আমি চাও আমি তাৰ প্ৰতি ঘৰে ঘৰে সু বাশিকল পাও। সনাতাতে ইয়াৰ আখৰ বোৰো আকৌ ইংৰাজীৰে যিবিলাক হয়তো গাৱৰ মানুহে একো বুজি নাপায়। গাৱৰ মানুহে বুজিচে অঘটন ঘটে বুলি হয়তো চৰকাৰে এইবোৰ অমাকৰা অলাগতীয়াল কথা ইংৰাজীৰে লেখিছে।

Mr. Speaker : The House is adjourned till 2 p.m. Shri Chaudhury will speak.

ADJOURNMENT

The Assembly was then adjourned till 2 P: M. for lunch.

AFTER LUNCH

Announcement by the Speaker :—No-Confidence Motion aginst the Chief Minister

Mr. Speaker — There is an announcement : –

I had discussion with the Leader of the House, Shri Bhattacharyya and Shri Phani Bora regarding allotment of time for discussion of the No-confidence

Motion against the Chief Minister. The Motion will be taken up at 10.00 A.M. tomorrow, the 30th August, 1968, and the discussion will continue till 11-30 A.M. The discussion will be resumed on Monday, the 2nd September and will be closed at 3-30 P.M.

Shri Lakshya Dhar Chaudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বানপানী সম্পৰ্কে আৰু চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতাৰ সম্পৰ্কে কোৱাৰ লগতে এইখিনিও কব খুজিছো। আমাৰ অসম চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যি ক্ষিপ্ৰতাৰে অসমৰ বানপানী নিয়ন্ত্ৰন কৰিব লাগিছিল সেইটোত দুয়ো চৰকাৰে সমানে অৱহেলা কৰিছে। অলপতে আজি দুই তিনি দিনৰ আগত বাতৰি কাকতত দেখিছো যে এইবাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ কেইবা-খনো ৰাজ্যত বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ কাৰণে কেইবাটাও ডাঙৰ প্ৰজেক্ট কৰা স্বত্ত্বেও অসমত কোনো প্ৰজেক্ট এইক্ষেত্ৰত গ্ৰহণ কৰা নাই। ইয়াৰ কাৰণে আমাৰ অসমচৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কিয় এইটো কৰিব পৰা নাই? এই ক্ষেত্ৰত বান বিভাগৰ মন্ত্ৰী, উপমন্ত্ৰী, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আনকি প্ৰধান মন্ত্ৰীয়েও আহি অসমৰ বানপানীৰ জটিল পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে কয়। কেন্দ্ৰীয় বানমন্ত্ৰী K.L. Rao, এজন বিশেষজ্ঞ, তেওঁ আহি কৈছিল যে তেখেতে এই বিষয়ে চিন্তা কৰিব। কিন্তু দেখা গ'ল অসমত ইমান দূৰ্যোগপূৰ্ণ বানপানী হোৱা স্বত্ত্বেও বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ কোনো ডাঙৰ প্ৰজেক্ট লোৱা নাই। তেখেত সকলক আমি এই বিষয়ে অতি ক্ষিপ্ৰতাৰে কাম কৰিবলৈ দাবী জনাওঁ। আজি অসমত বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰি কি কৰিছে?

তাব পাছত মঠাউবি বন্ধা সম্পর্কে কওঁ। যিবিলাক পানী যোৱা সক সাৰু জান আছে সেইবিলাক বন্ধ হৈ গৈছে। বানপানী নিয়ন্ত্রনৰ কাৰণে যি মঠাউবি বান্ধি দিছে, সেই মঠাউবি আৰু বাজ আলি লগ লাগি পানী নিয়ন্ত্রণৰ পৰিবৰ্ত্তে বানপানী বঢ়োৱাবহে ব্যৱস্থা হৈছে। বহুত ঠাইত পানী সোমাই, সেইবিলাক ওলাই যাবৰ আৰু কোনো পথ নাই। বিশেষকৈ উত্তৰ কামৰূপৰ পানী হাওবাজোনেদি আৱশ্যক অনুযায়ী ওলাই যাব নোৱাৰি খেতি-বাতি নষ্ট কৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মুখ বন্ধ হৈ থকাৰ ফলত উত্তৰ কামৰূপত বান পানীৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু লগতে কমলপুৰত চেঁচা নদীৰ যি দলং আছে সি অতি ঠেক। গতিকে মঠাউবী বন্ধাৰ বিষয়ে সুচিন্তা নকৰাৰ কাৰণে আমি ভয়ানক দুৰ্যোগৰ সম্মুখীন হ'ব লগা হৈছোহঁক। যেতিয়া আগতে K. L. Rao আহে তেতিয়া তাত কিছুমান অভিজ্ঞতা সম্পন্ন ব্যক্তিও উপস্থিত আছিল। অৱশ্যে তেতিয়া মই বিধান সভাৰ সদস্য নাছিলো। পুঠিমাৰী আৰু পাগলা দিয়া নদীয়ে সেই অঞ্চলত এটা জটিল সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। পুঠিমাৰীৰ মঠাউবী বৰ্ত্তমান যি অৱস্থাত ৰাখিছে সেইব্যৱস্থাৰে বানপানী নিয়ন্ত্রন কৰিব নোৱাৰে। পৰ্ব্বতৰ পৰা উটি অহা পলস আদিৰ ফলত নদীৰ বুকু ওফন্দি পৰে। ফল স্বৰূপে বিৰাট বানপানীৰ সৃষ্টি হয়। গতিকে দেখা গল যে নদীৰ বুকুও খন্দাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিশেষজ্ঞ সকলে এই বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ কথাহে কয় আৰু এই বুলি কৈ জনসাধাৰণ মাতি পানী চতিয়াই। কিন্তু আজি ১৫।১৬ বছৰেও Dredeger বেই আহি পোৱাহি নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰ খণ্ডা কথাটো আলোচনাধীন হৈ আছে। এই ক্ষেত্ৰত, Dredeger আহি পোৱাত কি বাধা জন্মিছে আমি নাজনো। নদীৰ বুকু খাণ্ডি মঠাউবী

বান্ধি নিদিলে গাওঁ তল হ'ব আৰু নদীহে ওপৰ উঠিব। এই পৰামৰ্শত K.L. Rao য়ে সন্মতি দিছিল আৰু বিশেষজ্ঞ সকলে এই বিষয়ত চেষ্টা চলাব বুলি মতা মত প্ৰকাশ কৰিছিল। মঠাউৰিৰ ওপৰে ওপৰে অন্তত ১।২মাইল আতৰে আতৰে মঠাউৰিৰ উৰ্দ্ধতা কমাই বাঢ়নি পানী ওলাই যাব পৰাকৈ পকা এদৰ্কিট কৰি বান্ধি দিব লাগে। যাতে নদীৰ বাঢ়নি পানীয়ে পাৰ ভাঙি নিব নোৱাৰে আৰু বেছি পানীখিনি পথাৰলৈ ওলাই যাব পাৰে। যিবিলাক Shuicegate বান্ধিলে তাতো পানী ওলাই যাব পৰাকৈ কোনো ব্যৱস্থা ৰখা নহ'ল। বৰঞ্চ পানী বন্ধ কৰিহে ৰখা হ'ল। এই Shuicegate বোৰ কামৰ নিমিত্তে বন্ধা নহল। এইবিলাক বান্ধ হিচাবেহে বন্ধা হ'ল। Flood control বিভাগে পকা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। বান্ধ বিলাকত যিবিলাক Shuicegate আছে সেই Shuicegate বোৰ কোন ইঞ্জিনিয়াৰৰ নিৰ্দ্দেশ মতে বন্ধা হৈছিল? তেওঁলোকৰ ভুল পৰামৰ্শ মতে যদি বন্ধা হৈছে তেন্তে তেওঁলোকৰ বিহিত ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। যিবিলাক flood control বিভাগে মঠাউৰী বান্ধিছে, বিষয়া সকল সেই ঠাইত নাথাকে। ডাঙৰ ডাঙৰ বিষয়া নিয়োগ কৰি আছে অথচ প্ৰকৃত ঠাইত কোনো বিষয়াকে পোৱা নহয়। এইক্ষেত্ৰত একো একোজন বিষয়াক একো একোটা অঞ্চলৰ ভাৰ দিব লাগে আৰু যদি সেই অঞ্চলৰ মঠাউৰী ভাঙি যায় তেন্তে সেইজন বিষয়াক দণ্ড কৰিব লাগে। ইয়াকে কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ সমস্যা কেতিয়াও দূৰ হব নোৱাৰে। Relief যিধৰণেৰে দিছে সি দুখ লগা কথা। মই নিজে যুঙিবলৈ লজ্জা বোধ কৰো। Seed loan আৰু Cattle lone একোটা পঞ্চায়তক ১৫ হাজাৰ কৈ দিছে। Cattle lone ৰ কাৰণে গোটেই

অসমত ৫০ হেক্তাৰহে দিছে। তাৰ ভিতৰত কমলপুৰ Block ত ১৫ হেক্তাৰৰ হিচাব ধৰিছে। তাৰ পৰা মাত্ৰ ৪৬$\frac{১}{৩}$ জনকহে দিব পৰা হয়। কিন্তু এইখিনিকে ৩০ হেক্তাৰ মানুহক দিয়াৰ কথা উঠিছে। বানপানীৰ কাৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত কোন? ইয়াৰ বাবে বানবিভাগেই জানো ক্ষতিগ্ৰস্ত নহয়? যিবিলাক মানুহৰ খেতি পানীয়ে গ্ৰাস কৰিছে তেওঁলোকৰ বিহিত ব্যৱস্থা অনতি পলমে কৰিব লাগে। মটৰে কুকুৰ মাৰোতে যদি ৫০ টকা ক্ষতি-পূৰণ দিব লগা হয় ঠিক সেই আইতে একো একোজন খেতিয়কৰ যদি মাটি-বাৰী, ঘৰ-দুৱাৰ, সা-সম্পত্তি বানপানীয়ে গ্ৰাস কৰে তেওঁকজানো একো দিব নালাগে? যাৰ ঘৰ-বাৰী পানীৰ গৰাসত পৰিছে তেওঁক ১০০কৈ টকা দিব বিছাৰিছে। কিন্তু দেখা যায় যাৰ ঘৰ-দুৱাৰ আদি বান পানীত ক্ষতি গ্ৰস্ত হৈছে তেওঁ পাইছে মাত্ৰ ৫০টকা কপ, কিছু মানৱ মানুহ মৰিছে তেওঁলোকে পাইছে ২৫টকা, খেতি-বাতি নষ্ট হোৱা জনে পাইছে ৫০টকা। কিন্তু কোনোৱে এক পইচাৰো মুখ দেখিবলৈ পোৱা নাই। একে বান প্ৰপিড়ীত জনসাধাৰণৰ মাজত এনে তাৰতম্য কিয় হৈছে কব পৰা নাই।

বানবিধস্ত লোক সকলক টকা দিবৰ বাবে S.D.C. বিলাকক কোৱা হৈছে বুলি কৈছে। ঘৰ উটাই নিয়া বিলাকক ২০০'০০টকাকৈ দিবলৈ কোৱা হৈছে। কিন্তু মই কব পাৰো যে গোটেই অসমৰ বাইজৰ কোনেও ২০০'০০টকাকৈ পোৱা নাই। মই জনাত যিবিলাকৰ ঘৰ উটি গৈছে, তেওঁলোকে মাত্ৰ ৫০।৬০ টকাকৈহে পাইছে। তাতকৈ বেচি পোৱা নাই। শালি খেতিৰ কাৰণে চৰকাৰে যিবিলাক

বিধান দিছে সেইবিলাক বিধান বুলি কব নোৱাৰি। এতিয়া কঠিয়া বিলাক Food Corporation এ দিছো। কিন্তু তেওঁলোকে কোন channel এদি কঠিয়া বিতৰণ কৰিব তাকেই বিছাৰি পোৱা নাই। আমাৰ এহাতেদি বানপানী হয় আৰু আনহাতেদি পানীৰ অভাৱ হয়। খেতিৰ কাৰণে যিমান পানীৰ প্ৰয়োজন সিমান পানী আমি preserve কৰিব নোৱাৰো। আমাৰ মানুহে শীতকালীন খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থাও কৰিছে কিন্তু তেওঁলোকে খেতি কৰিব নোৱাৰে পানীৰ অভাৱ। Deep Tubwell কৰাৰ যি ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ আছে তাত শতকৰা ৮০ভাগ টকা ৰাইজে দিব লাগে আৰু ২০ভাগহে মাত্ৰ চৰকাৰে দিয়ে। তাতকৈ গোটেই খিনি টকা ৰাইজে দিব লাগে বুলি কলেই হয়। আমাৰ যি Irrigation ৰ ব্যৱস্থা আছে তাক কাৰ্য্য-কৰী কৰক। Engineer সকলে কাম কৰিছে তাত মই বেয়া পোৱা নাই। কিন্তু আমাৰ বয়স আৰু অভিজ্ঞতাৰ লগত তুলনা কৰিলে তেওঁলোকৰ একো অভিজ্ঞতা নাই বুলিয়েই কব পাৰি। মাত্ৰ চাৰি বছৰৰ কলেজৰ অভিজ্ঞতাই বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত বিশেষ সহায়ক হব বুলি কব নোৱাৰি। নৈত পানী হোৱাৰ লগে লগে পানীৰ সৈতে মেটেকা আহি পথাৰ ভৰি পৰে আৰু এই পানী মেটেকাই ৰাইজৰ খেতি বাতি একেবাৰে নষ্ট কৰি পেলায়। গোৱালপাৰা মহ মাৰ দুধনৈ কৃঞ্চাই, বলকনা এই তিনিওখন নদীৰ বানপানীয়ে ৰাইজৰ হাহাকাৰৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই নৈ কেইখন চৰকাৰে অনতি পলমে নিয়ন্ত্ৰন কৰিব লাগে। চাঁদমাৰী, ফকহুৱা, খগৰাবাৰী, হাতীমুৰা, ইত্যাদি ঠাইৰ মানুহৰ খেতি নষ্ট কৰিছে। তাত কোনো মঠাউৰী নাই। সেই কেই-খন ঠাইৰ মঠাউৰী নাই। গতিকে সেই কেইখন ঠাইৰ মঠাউৰী

কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। কৃষি বিভাগৰ Irrigation সর্পূর্ণ নোহোৱাৰ কাৰণে ৰাইজৰ বহুত ক্ষতি হৈছে। কিন্তু কৃষি বিভাগৰ flood control আৰু Irrigation ৰ মাজত সমন্ধ নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰকৃত কামত যথেষ্ট বাধা পৰিছে। এই কাৰণে তেওঁলোকে একেলগ হৈ কাম কৰি ৰাইজৰ উপকাৰ সাধিব বুলি অনুৰোধ জনাই মই মোৰ বক্তব্য শেষ কৰিলো।

Mr. Speaker :— Order, order. I have got about 30 speakers in the list. The time fixed for discussion of this motion to-day is upto 2.30, after which two and half hour's discussion on Shri Govinda Kalita's motion will begin. Therefore, if it is the sense of the House I can extend this discussion by half an hour, i. e., upto 3 p. m., and Shri Kalita's motion about rise in price of salt can be discussed from 3 to 4.30 p.m.

(This was agreed to)

Mr. Speaker :—So, discussion on this motion will continue upto 3 p. m. to-day, after which Shri Kalita's motion will be taken up.

Shri Puspadhar Chaliha may begin his speech.

Shri Puspadhar Chaliha : माननीय अध्यक्ष महोदय, आजि অসমত বানপানীৰ সমস্যা লৈ যিটো Motion ডাঙি ধৰিছে সেই সন্দৰ্ভত দুৱাষাৰ কবলৈ উঠিছো। আজিৰ বানপানীৰ সমস্যা গোটেই ভাৰতবৰ্ষতেই। বিশেষকৈ ই অসমৰ জাতীয় সমস্যা হিচাবে গঢ় লৈছে। এইটো কথা সত্য যে পৃথিৱীৰ ভিতৰত বানপানীৰ সমস্যা অসমতেই আটাইতকৈ জটিল। কাৰণ যোৱা ১৯৫০ চনৰ প্ৰলয়ঙ্কৰী ভূমিকম্পত অসমৰ Topography ত বহুত পৰিবৰ্তন ঘটিল। তাৰ পিছৰে পৰা বছৰে বছৰে প্ৰায় ১৮ বছৰে আমি বানপানীৰ সন্মুখীন হৈ আহিছো। বান নিয়ন্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত গোটেই অসমত দুটা মত দেখা যায়। এটা মত হৈছে যে মঠাউৰীয়ে গোটেই দেশত বানপানীৰ সমস্যা জটিল কৰিছে। দ্বিতীয়টো মত হৈছে মঠাউৰীৰ দ্বাৰাইহে বান নিয়ন্ত্ৰণ হব পাৰে। প্ৰথম মত অনুযায়ী মঠাউৰীয়ে বানপানীৰ সমস্যা জটিল কৰিছে। কিয়নো মঠাউৰী হোৱাৰ ফলত নৈয়ে যি পানী বহন কৰে সেই পানী মঠাউৰী কৰাত সীমা বন্ধ হৈ পৰিছে আৰু নদীৰ তলি বাম হৈ গৈছে। নৈয়ে পলাশ উটাই নি পথাৰ সাৰুৱা কৰাত মঠাউৰীয়ে বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এইটো কেৱল Expert ৰেই মত নহয়, জন সাধাৰণেও এই মতকে পোষণ কৰিছে। এই কথা আমি চিন্তা কৰাৰ কোনো লাভ নাই। এইবিলাকৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ বিশেষজ্ঞ সকলেহে চিন্তা কৰিব। এই বিশেষজ্ঞ সকলৰ চিন্তাধাৰাৰ ওপৰতেই আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰিছে।

মই যিমানদূৰ অনুসন্ধান কৰি জানিব পাৰিছো আমি বান নিয়ন্ত্ৰণত আমাৰ বিভাগীয় যিবিলাক expert আছে সেই সকলৰ

দ্বাৰা চৰকাৰে আচনি কৰিছে আৰু সেই আচনি বিলাকত কিছুমান আহুকাল হৈছে। যি কোনো এখন নৈ নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ হলে তথ্যপাতিৰ দৰ্কাৰ আৰু সেই তথ্যপাতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিহে আচনি কৰিব লাগে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে আমাৰ বিদেশী শাসনে তেনেকুৱা তথ্যপাতি থৈ নগল। আৰু স্বাধীনতাৰ পিছত সেই তথ্যপাতিৰ ওপৰত ভিত্তি নকৰাকৈয়েই নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা হৈছে। আজি নদী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু Flood Control ৰ কাৰণে যিবিলাক তথ্যপাতি লাগে data লাগে। সেই বিলাক সিমান দিনৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰি ৰাখিব লগীয়া হয়। কিন্তু আমাৰ সেই তথ্যপাতিৰ অভাৱ এই কথাটো সকলোৰে জনাজাত।

যাহওক আমি বৰ্ত্তমান আমাৰ পৰিস্থিতিৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লব লাগিব। এই ব্যৱস্থাৰ মাজেৰে যোৱা বেলি আৰু এইবাৰ যি বলীয়া বানে গোটেই অসমতে যি হাহাকাৰ সৃষ্টি কৰিলে অৰ্থাৎ যিবিলাক ঠাইত আৰু নদীত আগৰে পৰা বেচি ৰান হোৱা নাছিল সেই সেই নৈৰ পানীয়ে এই বেলি সেই সেই ঠাইত ধ্বংস লীলা কৰিলে। মই মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কওঁ যে দৰিকা আৰু জাজীৰ নিচিনা নদীয়ে এই বেলি প্ৰলয়ঙ্কৰী বানৰ সৃষ্টি কৰিছে। এইটো সকলোৰে ভাবনাৰো অতীত আছিল। এই বিলাক কথা বুজি লৈ আমি অভিজ্ঞতাৰ মাজেদি চিন্তা কৰিব লাগিব আৰু বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। মই আগতেই কৈছো যে আমাৰ দেশৰ এই সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে চৰকাৰে, আমাৰ expert সকলে, যি চিন্তা কৰিছে যে আমাক ক'ত

মঠাউৰী লাগে আৰু ক'ত বা নেলাগে সেইমতে কাম কৰিব লাগিব। মঠাউৰী বিলাক শক্তিশালী কৰিব লাগিব। বিপদৰ সংকেট নহালৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব আৰু তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এতিয়া মই মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা বুজি পাইছো যে নৈ-বিলাকত যি মথাউৰী দিছে সেইবিলাক কিয় বাৰেবাৰে ওখ কৰি আছে। কিন্তু এই বেলি যিমান ওখ কৰক নালাগিলে অহাবাৰলৈ আকৌ পানী বাগৰিব। আমি ক্ষুদ্ৰ মগজেৰে এইটো বুজিব পাৰো যে নদীবিলাক তৰাং আৰু সেইকাৰণে পাৰ ওখ স্বত্বেও বাৰে বাৰে মথাউৰীৰ ওপৰেদি পানী বাগৰিছে। এই সমস্যা-টোলৈ মই আজি বান মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ জৰিয়তে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

এতিয়া আমাৰ যিবিলাক আচনি কৰা হয় সেই-বিলাকত বহুত খুত দেখা যায়। এটা অঞ্চলত এখন নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ যাওঁতে নদীৰ ইপাৰৰ অঞ্চলটোৰ বহুখিনি উপকাৰ হয় কিন্তু সিপাৰৰ অঞ্চলটোৰ অসুবিধা হয়। অৰ্থাৎ এফালে বান-নিয়ন্ত্ৰণ আৰু তাৰ ওলোটা ফালৰ অঞ্চলটোত অসুবিধাত পৰে। মই নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছো আমগুৰি সমষ্টিত নগা পৰ্ব্বতৰ পৰা ৩।১৪ খন সৰুসুৰা নদ-নদী। জান-জুৰি ওলাই আহি জকাই-চুক পথাৰেদি ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰে। তিনিটা মৌজাৰ ভিতৰত পৰ্ব্বতৰ পানী-খিনিৰ দ্বাৰা ক'ৰবাত জকাইচুক মৌজাৰ উপকৃত হৈছে যদিও তাৰ ওলোটা পাৰৰ পৰ্ব্বতৰ পানীয়ে সদায় ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। যদিও এই পানীৰ দ্বাৰা জকাইচুকৰ ৰাইজ উপকৃত হৈছে কিন্তু বৰযুগৰ পানীত

সদায় ক্ষতিগ্রস্ত হৈ আছে।

(voices)

সেই কাৰণে মই কওঁ আচনি বিলাক যুগুত কৰোঁতে ভালকৈ বিবেচনা কৰিবলৈ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। তাৰ পিছত আৰু কেইটা কথা লক্ষ্য কৰিব লগা হৈছে যে সময়মতে যিবিলাক আচনি তৈয়াৰ কৰা হয় আৰু বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই সময়-মতে দাখিল কৰে তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মঞ্জুৰী বিলাক সময়মতে নাহে। বছৰটোৰ শেষত এনে কিছুমান অসহযোগীতাই বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষক কিছুমান আতৎকালত পেলায় আৰু সেই বিলাকৰ কথা মই আগতেই আঙুলিয়াইছো একালে যেনেকৈ কিছু-মান ভাল কাম হয় আনকালে কিছুমান অসুবিধাৰ সৃষ্টি নকৰাকৈ নেথাকে। আমাৰ শিৱসাগৰৰ ডকাইচুক মৌজাৰ অৱস্থা আজি ২০ বছৰ স্বাধীনতাৰ পিছতো পূৰ্ব্ববৎ হৈয়েই আছে। বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিভাগীয় কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলে যেনিবা যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহত জানখনত গেটৰ ব্যৱস্থা কৰিছে প্ৰায় ৯ লাখ টকাৰে। কিন্তু সেইটোয়ে মোৰ ডকাইচুক পথাৰৰ উপকৃত কৰিছে।

(voices)

মই এই কথা কোৱাৰ মানে হৈছে যে আজি বিভাগীয় কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলৰ কৰ্ম্মকুশলতাৰ কাৰণে এইটো হব পাৰিছে।

তাৰ পিছত বহুত সময় বৰিষাৰ আগে আগে কিছুমান কাম আদায় কৰা হয় আৰু কাম বিলাক পৰিপাটি নহয়। সেই কাৰণে

মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভবিয়তে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো যাতে আগতে নবেম্বৰ মাহৰ পৰা কামবিলাক হাতত লয়।

তাৰ পিছত আমাৰ ৰাইজৰ যিবিলাক বানপানীৰ কাৰণে ক্ষতি-গ্ৰস্ত হয় তেওঁবিলাকৰ কথা কবলৈ সুযোগ পাইছো বাৰিষাৰ লগে লগে ৰাইজে আহুধানৰ খেতি কৰিছিলে। সেই খেতি বান পানীয়ে নষ্ট কৰিছে মানুহৰ তেজক পানী কৰা খেতি এনেদৰে নষ্ট হোৱা দেখি চকু পানী আহে। ৬ মাহৰ ভাত যেতিয়া তিনি দিনতে নষ্ট কৰে তেতিয়া এমুঠা চাউলৰ কাৰণে মানুহৰ কি কষ্ট দেখিলে অন্তৰ কান্দি উঠে। সেই সকলো বিলাকৰ পৰিপূৰক ব্যৱস্থা আমি কৰিব লাগিব। যাতে আমি বিভিন্ন বিলাকৰ দ্বাৰা যেনে Agriculture বিভাগ, গ্ৰাম সেবক বানপানীৰ ধ্বংসলীলাৰ পিছতো ৰাইজৰ কষ্ট লাঘব কৰিবৰ দিহা কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। অন্যথাই ৰাইজক অন্য পন্থা দেখুৱাব লাগিব। Agri-culture Deptt ৰ অফিচাৰ আছে কিয়? গ্ৰাম সেবক বাহিনী আছে কিয় যদি ৰাজইক যদি ৰাইজক সহায় কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি নাহে? আজি ৰাইজক দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ field worker নাই। বিভিন্ন বিভাগীয় কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকলে নিজৰ দায়িত্ব বুজিব লাগিব। মই এই প্ৰসঙ্গতে Agriculture Deptt আৰু পঞ্চয়ত Deptt ৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয় সকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

মই আৰু বেছি দিঘলীয়া কৰি নকওঁ। সৰ্ব্বশেষত শিবসাগৰত ২২ টা মৌজাৰ ভিতৰত প্ৰায় ১৫ টা মৌজা বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। থাওৰা, শিবসাগৰ বকটা, জকাইচুক ইত্যাদি বিশেষকৈ ক্ষতি-

গ্রস্ত হৈছে। তাৰ বাইছৰ দুখ আৰু ক্ষতি কোনেও বৰ্ণাব নোৱাৰে। এনেকুৱা অবস্থা যাতে ভৱিষ্যতে হব নোৱাৰে তাৰ বাবে আনি যাতে শুদ্ধ আৰু স্থায়ী ব্যৱস্থা এতিয়াৰ পৰা লওঁ সেইকাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

সৰ্ব্বশেষত জাজী তামুলী চিপাৰ মিটো P. W. D. ৰাস্তা আছে;

(Voice)

আনাব কবলৈ আৰু কথাই নাইকীয়া হৈছে। (মই স্থানীয় দুৰ্য্যোগৰ সম্পৰ্কে স্থানীয় লোক হিচাবে কৈছো)।

এই তিনি মাইল ৰাস্তা E & D. এ লব লাগে। এইটো "Read cum Embankment হিচাবে নললে এটা বিৰাট অঞ্চল ৰক্ষা কৰা সম্ভৱ নহ'ব। মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যাতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত অসমৰ এই সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰি এনে সমস্যা যেন ভৱিষ্যতে নহয়; তাৰ কাৰণে এটা সুস্থ দিহা কৰিব লাগে। তাৰ উপৰিও ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ Dredging আচনি, নদী নিয়ন্ত্ৰণ আচনি (River Training) আদি কৰি এটা স্থায়ী ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়াহলে অসমৰ বানপানীৰ সমস্যা সমাধান হব। এইখিনিকে কৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। বান পানীৰ সমস্যা সমাধানত এটা আশাৰ ৰেঙনি যেন দেখিবলৈ পাওঁ। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলোঁ।

Mr. Speaker left the House at 2-23 P. M. and Shri Rathindra Nath Sen occupied the Chair

Mr. Chairman: Shri Promode Gogoi. I would request the hon. Member to conclude his speech within 15 minutes.

Shri Promod Chandra Gogoi :—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয় অসমত এই বছৰ হোৱা বানপানী আৰু এই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে, সেই বিষয়টো আলোচনাৰ কাৰণে উত্থাপন কৰা প্ৰস্তাৱটোত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই মই অতিশয় আনন্দ পাইছো। কাৰণ যোৱা কেইবছৰ আমাৰ প্ৰদেশত এটা কথা দেখা গৈছে যে প্ৰতিবছৰে বানপানীৰ উপদ্ৰৱ আমাৰ প্ৰদেশত বাঢ়ি আছে। ১৯৫০ চনৰ লগত তুলনা কৰিলে হয়তু এনেকুৱা ব্যাপক নহৱ পাৰে। যোৱা কেইবছৰৰ চৰকাৰে যি তথ্য দিছে যেইবিলাকৰ পৰা প্ৰমাণ হয় যে অসমত ১৯৬৬ চনত যি পৰিমানে বানপানী হৈছিল, ১৯৬৭ চনত তাতোকৈ বেচি; আৰু ১৯৬৭ চনত যিমান হৈছিল, ১৯৬৮ চনত তাতোকৈ বেচি হৈছে। এই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্ত্তী কালছোৱাত যি ব্যৱস্থা লৈছিল সেই বিলাক কিমান কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে সেইটো আলোচনা কৰা প্ৰয়োজন। অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষজ্ঞ সকলে যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, সেই পৰামৰ্শ বিলাকৰ ভিতৰত বহুতো মতানৈক্য আছে।

অসমত যি বিলাক উপনদী আছে, সেইবিলাক নিয়ন্ত্রণ কৰবলৈ হলে প্ৰথমে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ হব লাগিব আৰু সেইটো নহলে এই উপনদী বিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণ নহব পাৰে বুলি মই ভাবো। এই বিষয়ে যোৱা কেইবছৰ যেতিয়া বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে বাজেট বক্তৃতা দিছিল, তেতিয়া তেখেতে আশ্বাস দিছিল যে, অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ 'Dredging' ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও বিবেচনা কৰিছে। আজি দুদিন মানৰ আগতে পাৰ্লিয়ামেণ্টৰ (লোক সভা) এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৈছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী 'Dredging' পৰিকল্পনা পৰিত্যাগ কৰা হৈছে। সেই কাৰণে অসম চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা এই বিষয়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত চুড়ান্ত বিবেচনা কৰা দৰ্কাৰ। মই বিশেষজ্ঞ নহওঁ, কিন্তু মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছো, ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী Dredging নকৰিলে উপনদী সমূহৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু মথাউৰীৰ সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰে। এই ক্ষেত্ৰত যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী Dredging পৰিকল্পনা দিযে কিন্তু খৰচ বেচি হব বুলি অসম চৰকাৰে বহি থাকিব নালাগে।

এই আচনি যদি অসম চৰকাৰে লয়, মই ভাবো অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কামটো নিশ্চয় হব। মথাউৰী বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত বহুতে কৈছে যে, মথাউৰীবিলাক তুলি দিব লাগে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত মই তেওঁ-লোকৰ লগত একমত নহওঁ। কাৰণ ১৯৫০ চনত ভুমিকম্পৰ পিচত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলি ওখ হোৱাৰ কাৰণে পানীৰ 'Level' (সমতা) ৰক্ষা কৰিবলৈ মথাউৰী বিলাকৰ প্ৰয়োজন আছে আৰু সেইবিলাক উঠাই দিলে আকৌ অন্য ফালে বানপানীৰ উপদ্ৰৱ বাঢ়িব। আমি

দেখিছো যি বিলাক চৰকাৰে মথাউৰী কৰিছে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণত চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ কাৰণে সেই বিলাকৰ বহুতো ঠাইত নষ্ট হৈছে। এই বছৰত শিৱসাগৰত যি বিলাক মথাউৰী ভাঙিছে বা মথাউৰীৰ ওপৰেদি পানী বাগৰিছে তাৰ পৰা প্ৰমাণিত হৈছে যে এইক্ষেত্ৰত বানপানী বিভাগৰ যোগ্যতা নাই বুলি প্ৰমাণিত হৈছে। অকল সেয়ে নহয়, তেওঁলোকে যি বিলাক কাম কৰিছিল সেই বিলাকত বহুত খুট আছিল আৰু সেই বিলাক ধৰা পৰিছে। মোৰ সমষ্টিত পাৰ্ব্বতী দেবীজানৰ 'Shuicegate' দুখন আছিল, তাত ১ লাখ ৩০ হাজাৰ টকা খৰচ কৰি ১৯৬৭ চনত নিৰ্ম্মাণ কৰা হৈছিল আৰু পাৰ্ব্বতী জান গেটখন ১৯৬৮ চনত ভাঙি যায়। বিশেষজ্ঞ সকলে এইটো কৰোতে কি মত দিছিল কব নোৱাৰো, নিশ্চয় তাত কিবা ৰহস্য আছিল ; হয়তু উচ্চ চাকৰিয়ালৰ গাফিলী বা মন্ত্ৰীৰ মনোনীত প্ৰাৰ্থীক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ কৰিব লগা হৈছিল। কিন্তু দুখৰ কথা ইয়াৰ কাৰণে হাজাৰ হাজাৰ লোকে কষ্ট ভোগ কৰিব লগা হৈছে। কোঁৱৰপুৰ, হাঁহচৰা, বেতবাৰী, শিলাখুটি আদি ৫ (পাঁচ) টা মৌজাৰ ঠাই বানপানীৰ তলত। এই কথা চৰকাৰে জানে আৰু এই কাম বিলাকত (মঠাউৰীত) যে কিবা খুট আছে সেই কথাও চৰকাৰে জানে।

প্ৰকৃত পক্ষে চৰকাৰে যদি বাননিয়ন্ত্ৰণ কৰিব বিচাৰে, তেওঁলোকে দেশৰ জটিল অৱস্থা বিবেচনা কৰি এই সম্পৰ্কে তদন্ত কৰা দৰ্কাৰ। আৰু মই ভাবো যদি নিৰপেক্ষ হিচাপে তদন্ত কৰে বহুতো দোষ ত্ৰুতি ওলাব। যোৱা জানুৱাৰী মাহৰ ২২ তাৰিখে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ভীষণ পানীয়ে দিচাং মঠাউৰিৰ উপৰেদি বাগৰি হাজাৰ হাজাৰ

মানুহক বিপদব সন্মুখীন কৰিলে। সেই ৮।।০ মাইল মঠাউৰিৰ ওপৰেদি পানী বাগৰোতে বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কৰ্মচাৰী sectional officer আৰু ২ জন petrolman আছিল। মই যেতিয়া কলো যে গানিবেগ দিব লাগে তেতিয়া এজনে কলে বস্তু নাই, এজনে কলে ২মাইল আতৰত আছে। তেওঁলোকৰ যি দায়িত্ব আছিল তাত অৱহেলা কৰিছে। এই বিলাক কথা বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ বিষয়াৰ আগতো কোৱা হৈছিল। তেওঁলোকেও অৱহেলা কৰিলে। কাৰণ মই কওঁ যি ব্যৱস্থা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছিল সেইটো যথোপযুক্ত নহয়। সেই কাৰণে মই কওঁ যে যেতিয়া নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰে তেতিয়া সেই বিলাক খৰতকীয়াকৈ কৰাতকৈ ভালকৈ অধ্যায়ন কৰি কৰা দৰ্কাৰ, যাতে তাৰ পৰা মানুহে প্ৰকৃত উপকাৰ পাব পাৰে। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যি পুস্তিকা দিছে তাৰ লগত Chief Secretary ৰ ফালৰ পৰা এখন Cercular দি কি কি সুবিধা দিব সেইটো জাহিৰ কৰিছে। ইয়াৰ পৰা দেখা গ'ল যে অসমৰ নিচিনা দয়ালু চৰকাৰ ভাৰততেই নাই। ঘৰ ভঙা লোকক ঘৰ সাজিবলৈ পইচা দিব, ঘৰ উটি যোৱা মানুহক টকা দিব। স্কুলৰ লৰা ছোৱালীক মাছুলৰ কষ্ট হলে মাছুল মাফ দিয়াব, গৰু, ম'হ লোকচান হোৱা বোৰক কিনিবলৈ টকা দিব, খেতিৰ ক্ষতিপুৰণ দিব। কাগজতেই সকলো কথা হৈ গ'ল। কিন্তু কাগজত যিমান হ'ল বাস্তবিকতে সিমান হোৱা নাই। শিৱসাগৰত হিচাপ কৰি দেখা গ'ল যিবোৰ গৰু মৰিল সেই বিলাক লোকক দিবৰ বাবে প্ৰায় ৫ লাখ টকা লাগে। চৰকাৰে কলে টকা নাই। সেই দৰে ঘৰ মেৰামতিৰ কাৰণে আৰু

সাজিবৰ বাবে প্ৰায় ১ লাখ টকা লাগে। কিন্তু সেই টকা এতিয়াও শিৱসাগৰলৈ যোৱা নাই।

এতিয়া যোগান মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰো। তেওঁলোকে দিয়া বিলিফৰ চাউল মানুহৰেই অখাদ্য নহয় গৰুৰো অখাদ্য আৰু সেই চাউল বানপানীৰ সময়ত মানুহক বিতৰণ কৰিছে। সেই কথা S.D.O. ওচৰতো Report কৰা হল। চৰকাৰী ডাক্তৰক দেখুৱাই certificate অনা হল। ডাক্তৰে এই বুলি certificate দিছে।

"I have the honour to inform you that I have presonally examined the sample of rice produced before me on 25.6.68 along with Dr. M. S. Islam, M. O. on P. H. Duty, Sibsagar, on examination it is found that the sample of rice is broken, worm eaten and completely deteriorated with plenty of living worms and unfit for human consumption."

Subdivisional Medical
and Health Officer, Sibsagar.
25.6.68.

এই বিলাক চাউল আমাৰ মানুহক যোগান বিভাগে দিছে আৰু তেওঁলোকে কৈছে Relief ৰ নামতেই যদি এই চাউল নিদিও তেনেহলে কাক দিম? Relief কাৰণে বিনা পইচাই দিছেনে?

Supply Department क ইয়াৰ দাম দিব লাগে। গতিকে Relief ৰ সময়ত বিপদত পৰা মানুহক দিবলগা চাউল এনেকুৱাই হয় নেকী? থাকিবলৈ ঘৰ নাইকীয়া, খাবলৈ ভাত নাইকীয়া, সেই সময়ত এনে চাউল দিয়া দায়িত্ব হীনতাৰ পৰিচয় আৰু মই ভাবো যে এতিয়া বিশেষকৈ যিবিলাক মানুহৰ ঘৰ উটি গ'ল চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা খৰতকিয়াকৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, কিন্তু এতিয়াও তেওঁলোকে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। বানপানীত হাহাকাৰ হোৱা মানুহবোৰক কিমান চাউল সংস্থাপন কৰিব পাৰি, মই আশা কৰো তাৰ চৰকাৰে খৰতকীয়াকৈ ব্যৱস্থা কৰিব। বিশেষকৈ গৰাখহনীয়া অঞ্চলত। এই খিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব খোজো যে অসমত বিশেষকৈ বাননিয়ন্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা যিবিলাক ব্যৱস্থা কৰা হৈছে এই বিষয়ে যদি পুণৰ পৰ্য্যালোচনা কৰে তেনেহলে বহুতেই একমত নহব। এইটো কথা মই কব বিছাবিছো যে নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ পৰা লোৱা হৈছে, তাক পৰ্য্যালোচনা কৰাৰ ভাৰ চৰকাৰৰ কিন্তু এতিয়াও ঠিক হোৱা নাই। এজন ইনজিনিয়াৰ আছিলে কব এইদৰে কৰিলে ভাল হব, আন এজন আছিব, কব এই দৰে কৰিলেহে ভাল হব। নানা মুনিৰ নানা মত, কিন্তু তাৰ কাৰণে মানুহে কষ্ট ভোগ কৰিব নোৱাৰে। আৰু সেই কাৰণে মই ভাবো চৰকাৰে বিস্তাৰিত পৰিকল্পনা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ Dredging কৰাটো নাকচ কৰিছে, অসম চৰকাৰে এইটো কথাত মনে মনে থকাটো উচিত নহয়। যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সাহাৰ্য্য নিদিয়ে তেনে-হলে অসম চৰকাৰে যিমান সম্ভৱ নিজৰ পুজিৰ পৰা এই কামত

পৰ্য্যায়ক্ৰমে অগ্ৰসৰ হোৱা দৰ্কাৰ। যেতিয়ালৈকে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিয়ন্ত্ৰনৰ ব্যৱস্থা নহয়, তেতিয়ালৈকে তাৰ উপনদী বিলাককো নিয়ন্ত্ৰণ কৰা সম্ভৱ নহব।

At this stage the Chairman R. N. Sen vacated the chair and Mr. Speaker occupied it.

Discussion on a matter of Urgent Public Importance Rise in the price of Salt.

Mr. Speaker—Now the notice given by Shri Govinda Kalita to raise a discussion under Rule 50 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly on the rise in the price of salt. He will please begin. The time will be up to 4 p.m. for general discussion and after 4 p,m. the Minister will reply.

Shri Govinda Kalita—माननীয় চেয়াৰ মেন মহোদয়, অসম বিধান সভাব নিয়মাৱলী ৫০ ধাৰা অনুযায়ী মই আলোচনা কৰিব খুজিছো। মোৰ আলোচনাৰ বিষয় বস্তু হৈছে অসমত নিমখৰ অভাৱ আৰু অত্যধিক মূল্যবৃদ্ধি। আজি নিমখৰ বজাৰত যি ফটকা বাজি চলিছে সেই বিষয়েও মই আলোচনা কৰিম। নিমখ আমাৰ এটি অতি আৱশ্যকীয় বস্তু। নিমখ নহলে আমাৰ নচলে। মহাত্মা গান্ধীয়ে

নিমখৰ কাৰণে সত্যাগ্ৰহ কৰিছিল আৰু মই ভাবো নিমখৰ কাৰণে তেখেতে সত্যাগ্ৰহ নকৰিলে তেখেত জাতিৰ পিতা হব পাৰিলেহেতেন, মই কব নোৱাৰো। অসমত নিমখৰ দাম কেনেভাৱে বাঢ়িছে তাক মই মোটা-মোটি ভাৱে কব খুজিছো। অৱশ্যে মই মূল্যবৃদ্ধিৰ যি তালিকা দাখিল কৰিব খুজিছো, সেই তালিকা মই গুৱাহাটীৰ "Chambers of Commerce" পৰা সংগ্ৰহ কৰা। আঁচল বজাৰৰ মূল্য তাতোকৈ বেচি। যোৱা জানুৱাৰী মাহৰ পৰা অসমত নিমখৰ দাম বাঢ়িবলৈ ধৰে। জানুৱাৰী মাহত গুৱাহাটীৰ বজাৰত নিমখৰ দাম আছিল বস্তাত ১০ টকা, মাৰ্চ্চ মাহত আহি দাম হলগৈ ১১·২৫ পইচা, April ত ১২ টকা, May মাহত ১৩ টকা, আৰু June মাহত ১৫ টকা এইদৰে দাম বাঢ়ি শেষত বস্তাত ১৯ টকা হলগৈ। নিমখৰ দাম ইমান বাঢ়িছে যে সিদিনা কাগজত দেখিছো "লঙ্কাত" নিমখৰ দাম প্ৰতি কিলোই ৪০ পইচা পাইছেগৈ। এই দাম কেনেকৈ বৃদ্ধি হৈছে অনুসন্ধান কৰি জানিব পাৰিছো যে ইয়াৰ কাৰণ প্ৰধানকৈ আমাৰ যোগান বিভাগেই দায়ী। অৱশ্যে এইটো কথা ঠিক যে সকলো খাদ্য বস্তুৰ দাম অসমতেই আটাইতকৈ বেচি আৰু অসমত খাদ্য বস্তুৰ ব্যৱসায়ীয়ে যোগান বিভাগৰ লগত যোগাযোগ ৰাখি অসমত " স্বৰ্গৰাজ্য " পাতিছে।

খাদ্য বস্তুৰ দাম বৃদ্ধি কৰি নিঃকিন জনসাধাৰণক জুৰুলা কৰিছে আৰু সংকতৰ নাম কৈ ব্যৱসায়ী সকলে সুযোগ লৈছে। আৰু মই এইটো কথাও কব খোজো যে সকলো ধৰণৰ সংকট ব্যৱসায়ী

সকলে নিজেই সৃষ্টি কৰা; কিয়নো তেওঁলোকে কৃত্তিম অনাটনৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। অলপ দিনৰ আগতে হৈ যোৱা নিমখৰ সংকটৰ কাৰণে এফালে যেনেকৈ নিমখৰ ব্যৱসায়ী সকল দায়ী আনফালে তেনেকৈ আমাৰ চৰকাৰৰ যোগান বিভাগো দায়ী। যোগান বিভাগৰ বিষয়া সকল আৰু ব্যৱসায়ী সকলৰ মাজত যি অসৎ সম্পৰ্ক আছে তাৰ পৰাই আমি এইকথা সহজে অনুমান কৰিব পাৰো।

১৯৬২ চনৰ চীনৰ আক্ৰমণৰ পাচত অসম চৰকাৰৰ Buffer Stockত মিঠাতেল, দাইল, নিমখ ৰখাৰ ব্যৱস্থা আছিল। আৰু আজি তাৰ পৰাই এটা বিৰাট কাৰবাৰ চলোৱা হৈছে। ব্যৱসায়ী সকলৰ লগত Supply Department ৰ বিষয়া সকলৰ যোগাযোগ আছে। সেই যোগাযোগ কেনে ধৰণৰ মই এটা উদাহৰণ দিওঁ—আমাৰ Buffer Stock ৰ বিষয়া সকলে Buffer Stock ত যিমান নিমখ আছিল কম দামতে নিলামত বিক্ৰী কৰি দিলে। আৰু গোটেই খিনি ব্যৱসায়ী সকলে লৈছে। মিঠাতেলৰ ক্ষেত্ৰলৈ চালে দেখা যায়, Supply Department ত যেতিয়া হঠাৎ মিঠাতেলৰ দাম বাঢ়ি গ'ল তেতিয়া মিঠাতেল নিদিলে কিন্তু যেতিয়া সস্তা হৈ ৪৯ টকা হ'ল তেতিয়া হাজাৰ হাজাৰ মিঠাতেলৰ টিন নিলামত বিক্ৰী কৰি দিলে। তেতিয়া মিঠাতেলৰ দাম আছিল ৬০ টকা তাৰ পাচত ৮০/৯০ টকা হ'ল। দাইলৰ ক্ষেত্ৰটো সেই একে কথা তাৰ দামো হুৰা-হুৰে বাঢ়ি গৈছে। এই অসৎ মনোবৃত্তিৰ ব্যৱসায়ী সকলে বিশেষকৈ অসম চৰকাৰৰ আওকনীয়া স্বভাৱৰ সুযোগ লৈ Supply Depart-

mentৰ লগত যোগাযোগ কৰি সংকটপূৰ্ণ মনোভাব দিনৌ সৃষ্টি কৰি আছিছে। আমি জানিবলৈ বিচাৰিছো, আমাৰ আগত যিবিলাক হিচাপ ডাঙি ধৰিছে সেইবিলাক হিচাপ, হিচাপতে থাকেলে অসমৰ বাইজলৈ পুজিত আৰু কিবা বাকী থাকে? একো নাথাকে। আনাৰ পৰা লাখ লাখ, কোটি কোটি টকা নিমখৰ পৰা লাভ লৈ যায়।

মই এতিয়া নিমখৰ হিচাপ দিব খোজো—নিমখৰ Producing Centre ভাৰতবৰ্ষৰ South Coast, Weast Coast আৰু ৰাজস্থানত আছে। South Coastৰ পৰা অসমলৈ নিমখ আহে। Weast Coastত নিমখৰ দাম ৫·০০ টকা per beg আৰু গুৱাহাটীলৈ সকলো খৰচকে ধৰি মুঠ খৰচ হয় ৫·৮০ পইচা আৰু সৰ্ব্বমুঠ Landing খৰচকে ধৰি গুৱাহাটীত পৰে ১০·৮০ পইছা। তাৰ পাচত যেতিয়া South Coastৰ নিমখৰ দাম তাত ৪·৫০ টকা আৰু অন্যান্য খৰচ সহ গুৱাহাটীত Landing খৰচ ৬·২৫ টকা আৰু সৰ্ব্বমুঠ খৰচ হল ০·৭৫ পইচা। কলিকতা নিমখৰ বৃহৎ producing centre নহয়। এই কলিকতাৰ নিমখ কলিকতাত যেতিয়া দাম পৰে ১১·৫০ টকা Freight গুৱাহাটীলৈ Landing খৰচ হয় ১৬ টকা এয়ে হ'ল দাম। ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইৰ মানুহে যেতিয়া ৫ টকা ৪.৫০ টকাত নিমখ খায়, তেতিয়া অসমৰ মানুহে খাব লগা হয় ১৮/১৯ টকা per beg দৰত। এয়ে হ'ল আমাৰ অৱস্থা। আমি ইমান দাম দিব লগীয়া হৈছে কিয়? সেইটো মই ফঁহিয়াই ক'ব লাগিব। সেইটো হৈছে আগতে কৈ অহা নিমখৰ ব্যৱসায়ী সকল

আৰু Supply Department ৰ মাজত থকা অসং সম্পৰ্কৰ কাৰণে। মই নিমখৰ ব্যৱসায়ী কেইজনমানক সুধিছিলো -অসমত নিমখৰ সংকট হোৱাৰ কাৰণ কি? ব্যৱসায়ী কেইজন মানে ক'লে "আমি কি কৰিম—গুৱাহাটীলৈ মাত্ৰ ৫ হাজাৰ beg নিমখ আহিছে আৰু যদি নাহে তেনেহলে সৰ্ব্বনাশ হ'ব"। Weast coast আৰু South coast ৰ পৰা নিমখ অনা নহয়।" মই তেতিয়া সুধিছিলো যে Weast coast ৰ পৰা নিমখ কিয় অনা নহয়। তাৰ পৰাতো নিমখ আনিলে সংকট হ'ব নোৱাৰে। মই এই কথা জানো— গুৱাহাটীৰ চাহিদা হ'ল প্ৰতি মাহে ২০ হাজাৰ বস্তা অৰ্থাৎ ৮০০ ওৱাগন আৰু গোটেই অসমৰ চাহিদা হ'ল প্ৰতি মাহে ১ $\frac{১}{২}$ কোটিৰ পৰা ২ কোটি বস্তাৰ ভিতৰত।

Shri Ramesh Chandra Barooah—কিমান লাগে বুলি ক'লে ?

Shri Govinda Kalita—সেইটো আপোনালোকে হিচাপ কৰি লব।

Shri Ramesh Chandra Barooah—আপোনালোকে কলেহে জানিব পাৰো ?

Shri Govinda Kalita—আঁঠশ ওৱাগন।

তাৰ পাচত এতিয়া কথা হৈছে ভাৰত চৰকাৰে নিমখৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান Zoon ঠিক কৰি দিয়ে আৰু সেই বিলাক Zoon য'ত য'ত নিমখ Supply কৰিব লাগে তালৈ Supply

কৰে। অসমলৈ নিমখ Supply কৰা Zoon হ'ল কলিকতা—কলিকতা Zoon এ বিহাৰ, বেঙ্গল, অসম, মণিপুৰ, নেফা আৰু ত্ৰিপুৰাত নিমখৰ যোগান ধৰে। তেওঁলোক গ'ল। বৰ্ত্তমান চৰকাৰে ক'লে আমি ক'ব নোৱাৰো। আনকথা হ'ল কলিকতাৰ পৰা নিমখ আনিব লাগে। এই কথা আমাক কৈ দিছে। সেই হিচাবে কলিকতাৰ পৰা নিমখ আনিলে। কিন্তু কলিকতাৰ নিমখ নিকৃষ্ট ধৰণৰ আৰু তাৰ দামো বেছি, ১৬ টকাৰ কমত দিব নোৱাৰে। South Coast ৰ পৰা West Coast লৈ যিবিলাক নিমখ আছে সেই নিমখ প্ৰতি বস্তাত ৭৫ কে, জি, থাকে। কিন্তু কলিকতাৰ পৰা যি নিমখ আনে তাত ৬৫ ৰ পৰা ৭০ কেজিলৈ থাকে। এতিয়া দ্বিতীয় কথা হ'ল, অন্য ফালৰ পৰা। এই ব্যৱসায়ী সকলৰ এই কথা সঁচানে মিছা? কিন্তু এই কথা সঁচাও নহয় মিছাও নহয় আধাসত্য। এইটো ব্যৱসায়ী সকলৰ ছালহে।

এইদৰে লাখ লাখ টকাৰে গৰীৱ জনসাধাৰণক শোষিত কৰিছে। মই জনাত Eastern Zone ৰ Head quarter কলিকতা আৰু ইয়াত Salt Assistant Commissioner থাকে আৰু তাত নিমখ মজুত থাকে। অসমৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় নিমখৰ শতকৰা ৮০/৯০ ভাগ নিমখ কলিকতাৰ পৰা অসমলৈ আহে।

আগতে নিমখৰ দাম ৭/৮ টকা আছিল। কিন্তু এতিয়া ইমান বেছি দাম বঢ়োৱাত সন্দেহ কৰিব লগা কথা। এই ক্ষেত্ৰত মই দেখিছো যে অসমৰ নিমখ ব্যৱসায়ী, চৰকাৰৰ অনুমোদিত ব্যৱসায়ী,

এই ব্যৱসায়ী সকলৰ হাতত বহু হাজাৰ নিমখ জমা হৈ আছে আৰু এই সংক্ৰান্তত তেওঁলোকে চৰকাৰৰ সহযোগ বিচাৰিছে আৰু সেয়ে তেওঁলোকৰ ইচ্ছামতে নিমখৰ দাম বঢ়াব পাৰে। এই কাৰণে আনহাতে Supply Minister ক গুৱাহাটী Circuit House ত এখন Memorandum দিছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বালিৰ ওপৰত বহুমাহ জুৰি পৰি থকা নিমখৰ দাম ১৮/ ৯ টকা হ'ল। এই হ'ল অৱস্থা।

আৰু আন এটা বুদ্ধি হৈছে কলিকতাত ভাল আৰু বেয়া দুয়োবিধৰে নিয়ম আছে। কিন্তু অসমৰ ব্যৱসায়ী সকলে বিৰাট চক্ৰান্ত কৰিছে। এই নিমখ ব্যৱসায়ী সকলে কলিকতাত Supply বিভাগৰ বৰমুৰীয়া Assistant Salt Commissioner, Controller of Movement and Trade Adviser ৰ লগত যুটীয়া ষড়যন্ত্ৰ চলাইছে। কিন্তু তেওঁলোকে কি কৰিছে? আচলতে কলিকতাত ভাল বেয়া দুয়োটা নিমখে থাকে। কিন্তু ভাল নিমখ তেওঁলোকে নানে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে বেয়া কৰ্কশ নিমখ যাৰ দাম ২.৫০ টকা। সেই বিলাক পশ্চিম উপকুলৰ পৰা নানি কলিকতাত ভাঙি ইয়ালৈ লৈ আহে। আৰু এই নিমখৰ দামেই হৈছে প্ৰতি বস্তাত ১৬/১৭ টকা। আনফালে আন এটা বুদ্ধি লৈছে, সেই কথা জনামতে West Coast নিমখৰ কেন্দ্ৰ অথাৎ জামনগৰ। কিন্তু তাৰ পৰা আনিবলৈ ৰেলৰে Wagon নাপায় বুলি কয়। কিন্তু আনহাতে জামনগৰ আদিত থকা ব্যৱসায়ী সকলৰ পৰা R/R কিনাৰ নামত নিমখ আনি ভাল নিমখ বুলি ১৮।২০ টকা বস্তাত বিক্ৰী কৰে। এইবিলাক কৰোতে

নিমখৰ সংকটৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু এই সংকট হৈছে তেওঁলোকৰ ইচ্ছা-কৃত সৃষ্টি। গতিকে ইয়াৰ ওপৰত চকু নকৰিলে অৱস্থা আৰু সংকট পূৰ্ণ হব। যদি অসমৰ চৰকাৰে এই নিমখত কোনো প্ৰতি বিধান নকৰে তেনেহলে বেয়া অৱস্থাৰ সৃষ্টি হব।

নিমখ মানুহৰ অপৰিহাৰ্য্য খাদ্য দ্ৰব্য। ইয়াৰ যদি অভাব হয় বা দাম বৃদ্ধি হয়, তেতিয়াহলে হাহাকাৰৰ সৃষ্টি হব পাৰে। আমাৰ Buffer Stock ত নিমখ ৰখা হোৱা নাই। আৰু বৰ্ত্তমান Stock ত থকা বিলাক ৭৮ টকাত নিলাম বিক্ৰী কৰি উলিয়াই দিছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত মই কব খুজিছো যে নিমখত অসম চৰকাৰে ভাল ব্যৱস্থা নললে আৰু অসমৰ চৰকাৰী ভৰালত যদি নিমখৰ Stock নাৰাখে অহৰ ভবিষ্যতে নিমখৰ কাৰণে হাহাকাৰ হব। অসম এখন সীমান্ত ৰাজ্য আৰু ই অতি ৰহস্যময়। কেতিয়া কোন সময়ত ক'ত কি হয় কোৱা টান হয়তো এনেও হব পাৰে যে ইয়ালৈ বস্তু-বাহানি অহা পথবোৰ বন্ধ হৈ যাব পাৰে। সেই কাৰণে বাইৰৰ লাগতিয়াল আদি বস্তু চৰকাৰে মজুত ৰাখিব লাগে।

নিমখ Essential বস্তু। এই নিমখৰ কাৰণেই মহাত্মা গান্ধীয়ে আন্দোলন কৰিছিল। আমাৰ যোগান মন্ত্ৰীয়ে নিমখ খাইনে নেখায় নেজানো। (নৈখায় নেখায়) মই এই আলোচনাৰ উত্থাপন কৰিছো যে আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাব লাগে যে এই Zonal system উঠাই দিব লাগে। কলিকতা যিহেতু hioducing

Centre নহয় তেনেহলে কিয় Zone কৰিব লাগে। সেই কাৰণে ভাৰত চৰকাৰক কব লাগে আৰু Salt Commissioner ক কব লাগে যে এই নিমখ সৌৰাষ্ট্ৰৰ পৰা আনিবলৈ দিব লাগে আৰু তাৰ বাবে Wagon দিব লাগে। যাতে ব্যৱসায়ী সকলে সুবিধা লৈ দাম বঢ়াব নোৱাৰে তাৰ বাবে যথেষ্ট Stock ৰাখিব লাগে।

* Shri Debeswar Sarmah : মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, মই নিচেই চমুকৈ কেইটামান কথা ডাঙি ধৰিম। অধিকাংশ কথা ইতিমধ্যে কোৱা হৈয়ে গৈছে। মোৰ দৃষ্টিভঙ্গী বেলেগ। এইটো ঠিক যে নিমখ সকলোৰে অতি দৰ্কাৰী বস্তু। বিশেষকৈ দুখীয়াৰ আটাইত'ক বেছি দৰকাৰ। কিয়নো কৰ্কৰা ভাত কেইটাকে জল-কীয়া এটাৰে সৈতে খাবলৈ হলেও নিমখ অকনৰ প্ৰয়োজন। এই নিমখ আজি অসমত যি দৰত বিক্ৰী হৈছে তাক কম দৰতে বিক্ৰী কৰাৰ উপায় কৰিব বুলি মই ভাবো। সেইকথা বক্তাই কোৱাৰ দৰে কেইটামান থূলমূল কৈ কম। বক্তাই কোৱাৰ দৰে আমাৰ নিমখ আহে সৌৰাষ্ট্ৰ আৰু গুজৰাটৰ পৰা। সেইবিলাক ঠাইত নিমখৰ দাম হল দুমোনীয়া বস্তাত ৪ টকা আৰু কুইন্টলত ৬ টকা। মই এইবোৰ আৰ-তাৰ মুখে খবৰ লৈছো। ইয়াত ভুল থাকিবও

* Speech not corrected

পাৰে। গতিকে এইটো চৰকাৰেও খবৰ কৰিলে ভাল হয়। গুজৰাট আৰু সৌৰাষ্ট্ৰৰ পৰা অসমলৈ নিমখ আহোতে বেগত ৬ টকা কৈ খৰছ পৰে আৰু কুইণ্টলত ৮ টকা খৰছ পৰে। Source পৰা নিমখ উজনি অসমলৈ আহোতে ছুমোনীয় বস্তাত ১০ টকা হব লাগে আৰু কুইণ্টলত ১৪ টকা হব লাগে। এইটো ঠিক যে সৌৰাষ্ট্ৰ কিম্বা গুজৰাটৰ পৰা নিমখ মিটাৰ গজ বেলেৰে আমাৰ গোটেই অসমৰ ভিতৰলৈ আৰু একালে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ পৰা আৰু আনকালে মাৰ্ঘেৰিটালৈকে যায়। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰতে এটা কথা হৈছে যে অসমৰ ব্যৱসায়ী সকলে ইয়াত কি পেচ লগাই সেইটো বহুতে জানে, কিন্তু কিছুমানে নাজানে। ডাঙৰ ডাঙৰ ব্যৱসায়ী সকলে পেচ লগোৱাৰ কাৰণে আমাক কলিকতাৰ Eastern Zone পৰা নিমখ দিয়া হৈছে। মোৰ বিশ্বাস আমাৰ চৰকাৰে যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত, মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ লগত বহি এই বিষয়ে আলোচনা কৰিলে তেওঁলোকে নিশ্চয় বুজি পাব। কলিকতাৰ Exgodown ত ১০ টকা বেগত আৰু কুইণ্টলত ১৪ টকাত লোন পোৱা যায়। এই দামতে উজনি অসমতো লোন পাব লাগে। কিন্তু সেইটো দামত আমাক কলিকতাত হে দিছে। কলিকতাৰ পৰা নিমখ ব্ৰডগজেৰে আহি বঙাইগাওঁত মিটাৰ গজলৈ সলনি কৰিব লাগে। ইয়াৰ দাম ধৰি আমাৰ অসমত নিমখৰ প্ৰতি বেগতে পৰিব ১৫ টকা আৰু প্ৰতি কুণ্টলত পৰিব

২০ টকা। যেতিয়া সৌৰাষ্ট্ৰত খৈলাত ৪ টকা আৰু কুইন্টলত ৬ টকা পৰে। কি কৰিলে নিমখৰ দাম কমিব তাৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগে সৰ্ব্বপ্ৰথম কথা হব যে আমাৰ অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰি আমাক সৌৰাষ্ট্ৰ বা গুজৰাটৰ পৰা নিমখ আনিবলৈ দিব লাগে। কাৰণ কলিকতাৰ পৰা নিমখ অনাৰ কাৰণে কলিকতাত যি Middleman আছে, তেওঁলোকে আমাক বাম-টাঙোন মাৰি লাভ খায় আৰু আমাক বহাই দিয়ে। কাৰণ যিটো দাম তিনচুকিয়াত পৰিব লাগে সেই দাম কলিকতাতে পৰে। দ্বিতীয় কথা হৈছে যে আমি গুজৰাট আৰু সৌৰাষ্ট্ৰৰ পৰা কিয় নিমখ নেপাম? মই নোপোৱাৰ কাৰণ দেখা নাই। চেষ্টা কৰিলে হব পাৰে। যদি Railway Minister ৰ লগত আমাৰ অসম চৰকাৰে ভালকৈ বহি বুজা পৰা কৰিলে আমি সৌৰাষ্ট্ৰ বা গুজৰাটৰ পৰা অসমলৈ মিটাৰ গজৰ দৰা পাম। এতিয়াও দৰা যথেষ্ট আছে বুলি আমি কাগজে পত্ৰই পঢ়িবলৈ পাও। আনকি এই দৰা Export ও কৰিছে। এতিয়া যদি গুজৰাট বা সৌৰাষ্ট্ৰত নিমখ বন্দোৱস্ত কৰা হয় তেতিয়াহলে সেই নিমখ অসমলৈ অনা হব। যেতিয়া সেই নিমখ আহি অসম পাবহি তেতিয়া Deputy Commissioner বা Supply Superident য়ে দৰা বিলাক চেক কৰি Counter Sign. কৰি লব লাগে। যদি কম হয় যোগান বিভাগৰ বিষয়াক কব যে এইটো কম হৈছে।

এই কথাতো চৰকাৰৰ হাতত্হে থাকিব। পুনৰ ডবা অনাৰ অভিপ্ৰায়েৰে ডবা কম হৈছে বুলি কলিকতালৈ লিখিব লাগিব। ডবা কম হলেও চৰকাৰে পোৱা নিমখৰ বস্তাকে সামান্য ভাৱে ওজন কৰি, যি সদাগৰ আছে তেখেতক ৰেল বিভাগৰ চুপাৰিন-টেণ্ডেটে দিব লাগে। এই কেইটা কথাই হৈছে প্ৰধান। আৰু আমাৰ ইয়াত তেতিয়া নিমখৰ যোগান অলপ সু-পৰিচালিত হব। মই আজি সুধিছিলো চিলঙৰ বাইজে উচ্চ দৰত নিমখ পাইছে। ইয়াত Fair Price Shop ত কিলো ৪/৫ অনাকৈ কিনি খাইছো। অসম ৰাজ্যত ৪/৫ অনা ৫ $\frac{১}{২}$ অনাকৈ নিমখ কিনি খোৱাতো বৰ দুখৰ কথা। চৰকাৰে এইবিলাক জাৰি-চালি চাব বুলি ভাবো। আৰু এইটো ভাল ভাৱে কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে ইয়াৰ অৱস্থা যাতে ভালে থাকে তাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব।

Shri Kamini Mohan Sarmah:—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, এই নিমখৰ আলোচনাৰ সংক্ৰান্তত মাননীয় সদস্য Shri Govinda **Kalita** ই যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে সি যথাযথ হৈছে। মই সেই আলোচনাত অংশ গ্ৰহন কৰিবলৈ বিছাৰিছো। মাননীয় সদস্য দেবেশ্বৰ শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই যিখিনি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে আৰু এই খিনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগিব। কিন্তু মই এইটো ক'ব বিচাৰিছো

যে, আমাৰ চৰকাৰে এই অতি মূল্যবান, যিটো বস্তু আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয়, যিটো বস্তু আটাইৰে প্ৰয়োজনীয়, এই অতি প্ৰয়োজনীয় বস্তুটোৰ প্ৰতি আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে কিয় অৱহেলা কৰিছে ? প্ৰকৃততে চৰকাৰে মিলামিলিৰ যোগেদি যোৱা নাই। জনসাধাৰণৰ প্ৰতি এই ধৰণে অৱহেলা কৰাত মই আচৰিত হৈছো। কাৰণ যিটো বস্তুৰ কাৰণে আমাৰ স্বাধীনতা যুজঁৰ গুৰি ধৰোতা আৰু আমাৰ জাতিৰ পিতা হিচাবে অভিহিত দেশ বৰেন্য বাপুজীয়ে আমাৰ দেশত এই নিমখলৈয়ে প্ৰথমে আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল, আৰু দেশখনৰ জনসাধাৰণক আকৃষ্ট কৰিছিল। সেইটো কৰিবলৈ যাওঁতে নিমখ অতি নগন্য জিনিষ বুলি নাভাবিছিল। বাপুজীয়ে দান্দিত লোন আইন অমান্য আন্দোলনৰ দ্বাৰা সেই বস্তুৰ প্ৰতি আৰু দেশবাসীক নিজৰ অধিকাৰৰ প্ৰতি সন্মান কৰিব পাৰিছিল আৰু এই নিমখৰ আন্দোলনৰ দ্বাৰা ইংৰাজক কাবু কৰিছিল। প্ৰথমতে সেইটোৱে এক আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছিল আৰু সেই আলোড়নে জনসাধাৰণক উদ্বুদ্ধ কৰি আগবঢ়াই লৈ গৈছিল। আজি সেই বাপুজীৰে শিষ্য সকলে বাপুজীৰ নামত শপত গ্ৰহণ কৰি গান্ধীজীৰ আশা আকাঙ্খাক ৰূপায়িত কৰা নাই, অৱহেলা কৰিছে। গান্ধীজীয়ে যিটো নিদৰ্শন দেখুৱাইছিল এই ক্ষেত্ৰত গান্ধীজীৰ পথ অনুসৰণ কৰি দেশৰ প্ৰতি সন্মান অটুট ৰাখিব লাগিছিল। জনসাধাৰণৰ প্ৰতি কৰ্ত্তব্য পালন কৰি, নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিহে দেশৰ স্বাধীনতা ৰক্ষা কৰিব লাগিব। যি

বস্তুৱে স্বাধীনতা সংগ্ৰামত প্ৰধান ঠাই পাইছিল আজি সেই বস্তুৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়া নাই। আজি ২১ বছৰৰ পাচতো আমাৰ জনসাধাৰণে অতি নিকৃষ্ট নিমখ খাবলগীয়া হৈছে। মই নিজেও এনেকুৱা নিমখ বহুত দেখিছো। মই ইয়াৰ এটা সৰু উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো। যোৱা ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখে অসমৰে বুকুত গুৱাহাটী চহৰত এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল। সেই দুৰ্ঘটনাক আমি অঘটন বুলিয়েই কব লাগিব। আৰু ৩০ জানুৱাৰীৰ দিনাখন গুৱাহাটীৰ Circuit House ত আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক মই বৰ্ডিয়ালৈ যাবলৈ লগ ধৰিছিলো। বৰ্ডিয়ালৈ গৈছিলো আৰু বাটত দেখিছো ফাচী বজাৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত হাজাৰ হাজাৰ নিমখৰ বস্তা দম হৈ পৰি আছে। ২৬ জানুৱাৰীৰ ঘটনাৰ সময়ত এই বস্তাবোৰৰ ওপৰতো হেনো পেট্ৰল দি জুই জলাইছিল। বহু বস্তাই ফাটি নিমখবোৰ সিচৰিত হৈ দম হৈ বেয়া ঠাই বোৰত পৰি আছিল। মানুহে কৈছে এইবিলাক কিছুমান দুস্কৃতি পৰায়ণ লোকৰ কাম। মই এই অৱস্থাটো আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে মাননীয় মন্ত্ৰী গৰাকীক কৈছিলো, যে এইবিলাক নিমখ ease কৰিব লাগিব। যাতে এই বোৰ বস্তু মানুহক খুৱাব নোৱাৰে। তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

কিন্তু ইয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। কিয় যে এই বেয়া বস্তুবোৰ ব্যৱসায়ী সকলক লুনৰ নতুন বস্তাত ভৰাই ব্যৱসায় কৰাৰ সুযোগ দিলে! ফলত আমাৰ সাধাৰন মানুহবোৰে এই বেয়া নিমখ

বোৰকে ব্যৱহাৰ কৰিব লগা হ'ল। ব্যৱসায়ী সকলে এইবোৰ পুনৰ বজাৰত উলিয়াই দিলে। সাধাৰণতে আমাৰ মানুহে কেঁচা নিমখে খায়। আমাৰ মাননীয় সদস্য শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে কৰকৰা ভাতৰ লগত। আমাৰ সাধাৰণ মানুহ বিলাকে খেচাৰি দাইল বতি তাৰ লগত মিহলাই আৰু পইতা ভাতৰ লগত কেচা নিমখ খায়। আৰু আমাৰ সাধাৰণ মানুহ বিলাকে বহুতে এইদৰেই জীৱন যাপন কৰে। কিন্তু ধনী পৰিয়ালবো কেচা নিমখ অতি প্ৰয়োজনীয় বস্তু। তেওঁলোকৰ মাজতো টিয়ঁহ, পিয়াজ, নহুৰো, ধনীয়াপাত আদিৰ চাত্‌নিৰ লগত এই কেঁচা নিমখ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। দৈ গাখীৰৰ লগত কেঁচা নিমখ অতি প্ৰয়োজন। নানা বস্তুৰ লগত তেখেত সকলেও এই কেঁচা নিমখ ব্যৱহাৰ কৰে। মুঠতে আটাইবিলাক মানুহেই আজি কেঁচা নিমখ ব্যৱহাৰ কৰে। নিমখ নহলে খাদ্য মিছা হয়। এই অতি প্ৰয়োজনীয় বস্তুটো যদি একেবাৰে অৱহেলিত হৈ পৰি থাকে, আৰু চৰকাৰে যদি তাৰ ওপৰত কোনো গুৰুত্ব নিদিয়ে, তেনেহলে তাৰ পৰা জনসাধাৰণৰ কি হব পাৰে, চৰকাৰে ভাবি চোৱা দৰকাৰ। চৰকাৰৰ নানা বিষয়া আছে। চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ বিষয়া আছে। তেওঁলোকে জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কে কি কৰিছে? আৰু যোগান বিভাগৰ বিষয়া সকলো আছে। এই বিষয়া সকলৰ কাম কি? যদি তেখেতসকলে জনসাধাৰণৰ অতি প্ৰয়োজনীয় খাদ্য সামগ্ৰীৰ ওপৰত চকু নিদিয়ে, নজৰ নিদিয়ে তেনেহলে তেওঁলোকে

তেওঁলোকৰ কি ধৰণৰ দায়িত্ব পালন কৰিছে। আৰু চৰকাৰৰ, আমাৰ যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয় তেখেতৰ কি দায়িত্ব পালন কৰিছে। যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ সেই বস্তু বিলাকৰ ওপৰত চকু পৰা নাইনে? কিয়নো আমাৰ যেনেকৈ সেই ৰাস্তাৰে যাওঁতে ফাঁচী বজাৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত দম হৈ থকা হাজাৰ হাজাৰ নিমখৰ বস্তাত চকু পৰিছে। কিন্তু এই বেয়া নিমখ বোৰকে আমাৰ চৰকাৰে আমাৰ ৰাইজৰ মাজত সুমাই দিছে। আৰু এই বস্তুৰ দামো বেচি। এইটো মই চৰকাৰক কবলৈ বিচাৰিছো যে, নিমখৰ ব্যৱসায়টো সম্পূৰ্ণভাৱে চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিব লাগে। আৰু সেই বস্তু বিলাক Buffer-Stock ত জমা থব লাগে। চৰকাৰে এই বস্তু বিলাক Buffer-Stock ত নৰখাৰ কাৰণ কি? এই নিমখ তাত থলেও পচি নাযায়, গেলি নাযায়। চেনিহে পুৰণা হলে নষ্ট হৈ যায়, বা পচি যায়, কিন্তু এই নিমখ যদি Buffer Stock ত জমা ৰাখে তেতিয়া হলে এই নিমখ গেলি-পচিও যাব নোৱাৰে, বা ইয়াৰ কোনো হৰণ ভগনো নহয়। মানুহেও ভাল বস্তু পাব। কিন্তু কিয় যে, চৰকাৰে এই নিমখ বিলাক ব্যৱসায়ী সকলক লুট কৰাৰ কাৰণে সুযোগ দিছে? আজি জন-সাধাৰণে ৰাস্তাই ৰাস্তাই বস্তাই বস্তাই নিমখ চাৰিওফালে দেখিবলৈ পায়। কিছুমান ব্যৱসায়ীৰ লগত চৰকাৰৰো সহযোগ আছে।......

যোগান বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ লগত লগ লাগি ব্যৱসায়ী সকলে ৰাইজক একেবাৰে লুট কৰি শেষ কৰি পেলাইছে। এইটো যদি মই সোধো যিসকল বীৰসৈনিকে দেশক স্বাধীন কৰিলে, বৃটিছক শোষক বুলি গৰিহণা দিলে, লুণ্ঠণকাৰী বুলি অভিহিত কৰিলে, যি বৃটিছ সাত সাগৰ তেৰ নদী পাৰ হৈ আমাৰ দেশলৈ আহি আমাৰ দেশ লুট কৰি, ইংলণ্ডত বহি বহি খালে বুলি ঘৃণা কৰিবলৈ ধৰিলে। এই স্বাধীনতা বীৰসকলৰ ২১ বছৰীয়া শাসন কালৰ পিচতো আমাৰ চৰকাৰক মানুহে বৃটিছ শাসকৰ প্ৰতিকৃতি বুলি মানুহে ভাবে; তেনেহলে ই প্ৰকৃততে বৰ লাজৰ কথা, অতি দুখৰ কথা। গান্ধীজীৰ অনুপ্ৰেৰণাত যি সকলে দেশৰ স্বাধীনতাৰ হকে যুজিছিল আৰু গান্ধীজীৰ নামত শপত খাই জনসাধাৰণৰ সুখ-সমৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিল, সেই দায়িত্ব যদি তেওঁলোকে পালন নকৰে তেনেহলে নিমখহাৰাম বুলি কব নালাগিবনে? বাপুজীয়ে প্ৰথমতে যি আন্দোলন কৰিছিল; সি হল লোন আইন অমান্য আন্দোলন। সেই আন্দোলনৰ পিচত লোন সম্পৰ্কীয় আলোচনা আজি আমি অসম বিধান সভাত উত্থাপন কৰিব লগীয়া হ'ল।

এই বেয়া নিমখ খাদ্য হিচাবে কেনেকৈ আহি অসম পালেহি? সেই নিমখ গাঁত কৰি গাঁতত দি তাত নাৰিকল ৰোৱা হয়, তেনে-হলে খুব ভাল নাৰিকল হব। গৱৰ্ণমেণ্টে এই বেয়া নিমখ বাজেয়াপ্ত

কৰি চৰকাৰৰ নাৰিকলবাৰীত দি দিয়ক। তাৰ দ্বাৰা নাৰিকলও ভাল হব, উৎপাদন বাঢ়িব, ৰচী তৈয়াৰ হব, নাৰিকল তেল তৈয়াৰ হব, আৰু Fishery Department কো চৰকাৰে সেই নিমখ দি দিব পাৰে। কাৰণ নিমখীয়া পানীত মাছ ভাল হয়। যোগান মন্ত্ৰীয়ে আজিৰ এই আলোচনাটো এটা গুৰুত্ব পূৰ্ণ আলোচনা বুলি বিবেচনা কৰি গ্ৰহণ কৰে যেন। এই বেয়া নিমখ বিক্ৰী কৰিবৰ বাবে যদি ব্যৱসায়ী সকলৰ হাতত এৰি দিয়া হয়, তেন্তে ৰাইজে আৰু কোনো দিন উৎকৃষ্ট নিমখ আৰু খাবলৈ নাপাব। কাৰণ বেয়া নিমখ বিক্ৰী কৰি যদি বেচি লাভ পাব পাৰে তেনেহলে ব্যৱসায়ী সকলে উৎকৃষ্ট নিমখ কিয় আনিব ? আৰু এটা কথা কবলৈ আছে যে ব্যৱসায়ী সকলে অতি মূল্যবান বা উৎকৃষ্ট বস্তুখিনি গ্ৰাহকে দেখাকৈ দোকানৰ সন্মুখতে থৈ দিয়ে।

সুবিধা পাই গৰুৱে আৰু ফাপৰে খোৱা কুকুৰে একোটাকৈ চেলেক মাৰি যায়। আৰু সেই বিলাক বস্তুকে ব্যৱসায়ীয়ে খোৱায়। এইটো বৰ Unhyginic কথা। এই বস্তুবিলাক মানুহৰ কাৰণে অতি ক্ষতিকাৰক। চৰকাৰে যিদৰে গাখীৰৰ যোগান ধৰিছে সেই-দৰে নিমখৰ সৰবৰাহৰ দায়িত্বও চৰকাৰে হাতত লব লাগে। চৰকাৰে বৰ্ত্তমান নিমখৰ অৱস্থাটো উন্নত কৰিব নোৱাৰিলে। গান্ধীজীৰ লোন আন্দোলনৰ আদৰ্শ পাহৰি যোৱা বুলি কব লাগিব। মিঠাতেলৰ কথা কলিতা ডাঙৰীয়াই কৈছেই।

Mr. Chairman :— মোচনটো, নিমখৰ দাম সম্পৰ্কেহে, মিঠাতেলৰ নহয়।

Shri Kamini Mohan Sarma :— চাৰ, নিমখৰ লগত তেলৰ ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক আছে। ভাল নিমখ যদি নাপায় তেনেহলে ভাল তেল হলেও প্ৰকৃত জুটি পোৱা নাযাব। গতিকে ভাল তেল আৰু ভাল নিমখ দুয়োটাই ৰাইজে পাব লাগে।

Voice

তেনেহলে নিমখ, তেলৰ লগতে জলকীয়াৰ কথাও কওক।

হয়, জলকীয়াৰ বিষয়ে কব লগা আছে। যোগান মন্ত্ৰীৰ লগত ভোটান পাহৰলৈ যাওতে দেখিছিলো তাত অতি উৎকৃষ্ট জলকীয়া হয়। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই টকাদিও জলকীয়া আনিব নোৱাৰিলে। সেই কাৰণে জলকীয়া সৰবৰাহৰ দায়িত্ব যোগান বিভাগে লব লাগে। মই আৰু বেছি নকও—আমাৰ অতি প্ৰয়োজনীয় নিমখখিনি যাতে ৰাইজে উচিত মূল্যত আৰু খাদ্য উপযোগী হিচাবে পায় তাৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

জনসাধাৰণৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ ওপৰত সত্যাগ্ৰহ কৰি বাপুজীয়ে এটা আদৰ্শমূলক নীতি দেখুৱাই বৃটিছক খেদি দিলে। এতিয়াও সেই নীতি অৱহেলা নকৰি এই লাগতীয়াল বস্তুটো ৰাইজে যাতে

ভালকৈ পাই চবকাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : - It is 4' O clock now. The House has accepted that at 4 P.M. the discussion will be closed and the Minister will reply.

Shri Rathindra Nath Sen : You may please allow him (Mr. Patwary) ten minutes, Sir ?

Mr. Speaker :—Alright, I allow Mr. Patwary ten minutes.

* Shri Hiralal Patwary : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নিমখৰ বিষয়ত আৰু ইয়াৰ দাম বিষয়ত আলোচনাত যথেষ্ট আমোদ-প্ৰমোদৰ সৃষ্টি হৈছে। মই সেই বিষয়ে আমোদ-প্ৰমোদ সৃষ্টি কৰিবলৈ যোৱা নাই। ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ ওপৰত ৰাজনৈতিক উন্নতিও নিৰ্ভৰ কৰিছে। আজি আমাৰ যদি আৰ্থিক স্বচ্ছলতা নহয় তেনেহলে গোটেই ৰাষ্ট্ৰীয় যন্ত্ৰটো অচল হৈ পৰিব। আমাৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলক বেছি দৰ্মাহ দিব নোৱাৰি আৰু তাৰ ফল চবকাৰে বাইজৰ কাম

* Speech not Corrected

ভালকৈ চলাব নোৱাৰিব। বৰ্ত্তমান আমাৰ অসম চৰকাৰৰ যি অৱস্থা হৈছে সেইমতে আমাৰ অসম চৰকাৰৰ সেই অৱস্থা হোৱা অসম্ভৱ নহয়।

(হাঁহি)

মাননীয় সদস্যবিলাকে হাহিব পাৰে। কিন্তু আমাৰ হাহি নাহে। আমি লাভৰ অংশ নাপাও।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে কেনেকৈ বস্তুৰ দামটো বাঢ়ে। মই নহলেও মোৰ স্বজাতীয় কিছুমান ব্যৱসায়ীয়ে দিল্লীত কিছুমান এজেণ্ট ৰাখিছে। যি সকলে চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি ব্যৱসায়ী সকলৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰি আছে। অলপ দিন আগতে চেনীৰ দাম কমি গল। কিন্তু তেতিয়া সেইসকলে জগজীৱন ৰামক ধৰিলে। ইয়াৰ পিছত চেনীৰ দাম মোনে ১০০ টকা বাঢ়ি গল। ১৯৬২ চনৰ ইলেকচনৰ আগত কেৰাচীনৰ কি দাম আছিল আৰু তাৰ ১৫ দিন পিছত কেৰাচীনৰ দামৰ কি হল? এই হল ইতিহাস। ২০ বছৰ কংগ্ৰেছী শাসনৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষত অৰ্থনৈতিক জীৱনটো কি হৈছে? মোৰ কিছুমান দিন আগতে কলিকতালৈ গৈ অভিজ্ঞতা হল যে ব্ৰিটিচৰ দিনত ভাৰতৰ বাজেট তৈয়াৰ কৰিছিল ব্ৰিটিচ চেম্বাৰ অব কমাৰ্চে আৰু এতিয়া আমাৰ ৰাজেট তৈয়াৰ হয় নাইবা নিয়ন্ত্ৰণ কৰে ভাৰতীয় চেম্বাৰ অব কমাৰ্চে। এওঁলোকে আমাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা অচল কৰি আছে।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে যে আমাৰ সৰ্ব্বৰাহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিশ্চয়

জানে বৰ্ত্তমান আমাৰ অসমত চাউললৈ কেনেকুৱা কাৰবাৰ চলি আছে। সিদিনাখন মই লক্ষীপুৰ গৈ দেখিলো বজাৰত আহু চাউল, শালী চাউল, মেম জহা চাউল আছে। মেম জহা এটা Mixed Variety ৰ চাউল ইয়াৰ দাম Supply বিভাগে ১১৫ টকা কৰি দিছে। মানুহে সেই চাউল সেই দামত কিনিব নুখুজিলে ব্যৱসায়ী সকলে কয় "ললে লোৱা নহলে গুচি যোৱা." সেই মেম জহা। জহা চাউলৰ দামত বিক্ৰী হৈছে আৰু ডি, চি, ক জনোৱাত একো প্ৰতিকাৰ হোৱা নাই।

(Voices)

আজি নিমখৰ কথাত আমাৰ কিছুমান সদস্যই কৈছে যে এনে-এনে কাম কৰিলে বস্তুটো ঠিকমতে আহি যাব। এইখিনিতে মই এটা কথা কব খুজিছো যে ঘেহু অসমত চৰকাৰৰ কণ্ট্ৰলত আছে। আৰু তাৰ দাম প্ৰতি কুইন্টলত ৭২ টকা বান্ধি দিয়া হৈছে। কিন্তু যোৱা এক বছৰ ধৰি সেই ঘেহু ডবল দামত বজাৰত বিক্ৰী হৈছে। অৰ্থাৎ ৭২ টকাৰ ঘেহু ১৪০ টকাত বিক্ৰী হৈছে। যদি চৰকাৰৰ কণ্ট্ৰলত থকা বস্তু এনেকৈয়েই বেচি দামত বিক্ৰী হয় তেনেহলে আমি অৰ্থনৈতিক অৱস্থাটো কেনেকৈ তৈয়াৰি কৰিম? এই ক্ষেত্ৰত মই এটা কথা কব বিছাৰিছো, মোৰ অভিজ্ঞতা হৈছে যে ২০ বছৰ কংগ্ৰেছী শাসনৰ পিছত যেতিয়ালৈকে কংগ্ৰেছৰ

নেতা সকলে ব্যৱসায়ী সকলৰ লগত বিচ্ছেদ নকৰিব তেতিয়ালৈকে এই দস্যু সকলে দেশৰ অৰ্থনীতি ব্যৰ্থ কৰিব। যি কাৰণত আটাৰ দাম বাঢ়ি গল। এতিয়া সেই কাৰণত নিমখৰ দাম বাঢ়িব। তাত আচৰিত হোৱা একো নাই। বস্তা প্ৰতি দাম ৫০ টকাওঁ হব পাৰে। তিনি দিন আগতে শুনিলো দাম বঢ়াবৰ কাৰণ হল যে নিমখ অসমলৈ অহা বন্ধ হৈ গল। মই যেতিয়া গুৱাহাটীত আহিলো তেতিয়া শুনিলো যে ডবা Restriction হৈছে। গতিকে নিমখ আহিব নোৱাৰে আৰু দাম বাঢ়ি গৈছে। ডবা Restriction ৰ অৰ্থ হৈছে Something earning by Govt. leaders এতিয়া কথা হৈছে আমি ইয়াত যি নিমখ পাও সেই নিমখ কলিকতাৰ পৰা পাও। কলিকতাত যদিও নিমখ উৎপাদন নহয় তথাপি নিমখ প্ৰথমতে সৌৰাষ্ট্ৰৰ পৰা কলিকতাত আহে। সৌৰাষ্ট্ৰৰ পৰা কলিকতালৈ আহোতে যি খৰচ হয় কলিকতাৰ পৰা অসমত আহোতে তাতকৈ বেচি খৰচ পৰে। গতিকে দাম বেচি হয়। গতিকে সেই বিষয়ে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যাতে কলিকতাৰ পৰা আমি এটা কনচেশন হাৰত নিমখ অনাব পাৰো তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই পৰামৰ্শদি চৰকাৰক এখন বস্তুৰ লিষ্ট দিব পাৰো। যিবিলাক বস্তুৰ দাম বঢ়াই ব্যৱসায়ী সকলে এটা অচল অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব। মই স্পষ্টভাবে কওঁ যে অহা নবেম্বৰ মাহত আজি আটাৰ যি দাম আছে তাতকৈ তিনি গুণ বেছি হৈ যাব।

এই বিলাক কলাৰ ময়দা কল, শিলিগুৰিলৈ লৈ গৈছে। কাৰণ Free Trade কৰিবলৈ দিছে। ইয়াতকৈ শিলিগুৰিত দাম বেচি। সেইকাৰণে মই কও অহা ছমাহৰ ভিতৰত আমাৰ ইয়াত ভয়ঙ্কৰ 'ক্ৰাইচিচ্' হব।

(সময়ৰ সংকেত)

সেই কাৰণে মই যোগান মন্ত্ৰীক কব খুজিছো যে এই 'ক্ৰাইচিচ'ৰ সমাধান কৰিবলৈ হলে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কাৰ্য্যৰ ওপৰত দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব। শ্ৰীঅমিত প্ৰসাদ জৈন, ১৯৫৮ চনৰ চেনীৰ স্মাগলিংত জড়িত আৰু ১৯৬৮ চনত শ্ৰীজগজীৱন ৰাম এই স্মাগলিংত জড়িত।

(সময়ৰ সংকেত)

সেইকাৰণে কও অসমত নিমখৰ মূল্যৰ স্থিৰতা ৰক্ষা কৰিবলৈ যদি চৰকাৰে বিচাৰে....

Noise

Mr. Speaker :—We have got only 15 minuters. Mr. Patwary I will examine your reference from your speech and see whether it is covered by the Rule 279 (a). Now, the Minister will reply.

Shri Hiralal Patwary :—গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক যাতে এই নিমখৰ ক্ষেত্ৰত অৰ্থনীতি গঠন-পতন নহয়, তালৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো আৰু যিমানদূৰ পাৰে চৰকাৰে নিমখ যাতে স্থীৰ নায্য দৰত বাইজে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰক। নিমখ আমাৰ জনসাধাৰণৰ অপৰিহাৰ্য্য খাদ্য আৰু ইয়াৰ দাম বৃদ্ধি মানেই জনসাধাৰণৰ বিক্ষোভ আৰু জনসাধাৰণৰ এনে বিক্ষোভৰ সুবিধালৈ নানা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হব পাৰে। সেইকাৰণে কও নিমখৰ দাম বৃদ্ধি হৈছে আৰু কিয় এই বৃদ্ধি হৈছে। সেইটো চৰকাৰে পৰীক্ষা কৰক। মই এই সম্পৰ্কীয় তথ্য তেখেতক যোগান দিবলৈ সাজু আছো। ইয়াকে কৈ মই মোৰ কৱলগীয়া সামৰিলো।

Shri Jagannath Singha :—Sir, we want to hear your ruling whether an hon. Member can criticise a Minister by name particularly when he is not present here.

Mr. Speaker : The procedure is a notice should be given to the Minister concerned. Therefore, I think it will be better if you can avoid it.

Shri Dulal Chandra Barua :—He is not bringing any allegation against a Minister. He is simply

bringing a reference how the trade is going on.

Shri Jagannath Singha :—Sir, this is a celar instance of insinuation against a Minister of Control Cabinet.

Shri Hiralal Patwary :—I challenge it.

Shri Jagannath Singha :—Whether a Member has got the right to speak in this way ?

Mr. Speaker :—There is a procedure 'No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of a reply'.

Shri Rathindra Nath Sen :—This is absolutely a business procedure of this House. Any way he is making a reference. The fact remains that these things have come out in the press and these were not contradicted.

Shri Jagannath Singha :—This particular portion should be expunged from the proceedings.

Shri Hiralal Patwary :—I will not allow to expunge it from the proceedings. (laughter)

Shri Romesh Chandra Barua (Minister) :—অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত গোবিন্দ কলিতাই এই বিষয়টো সদনত উত্থাপন কৰি চৰকাৰক নিমখৰ দাম বৃদ্ধি সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা বুজাই দিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো। তেখেতৰ বক্তৃতাত হকে-বিহকে 'জাতিৰ পিতা'ৰ নাম উল্লেখ কৰাটো মই সমিহীন হৈছো বুলি কব নোখোজো। কিছুমান দিনৰ পৰা এই সদনত বক্তৃতাৰ প্ৰসঙ্গত সেই ফালৰ পৰা 'জাতিৰ পিতাৰ নাম উচ্চাৰণ কৰা দেখা পাও। আজি কিছুদিনৰ আগতে ৰাজনৈতিক নেতা সকলৰ মাজত এটা Convention গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। জাতিৰ পিতাৰ নামৰ হকে-বিহকে নলবলৈ। যেই নহওক, তেখেতৰ হক কথা খিনিৰ উত্তৰ দিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

নিমখ, অসমলৈ অসমৰ বাহিৰৰ পৰা অনা হয়। এই মৰ্ম্মে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কেইটামান জোন (Zone) কৰি দিছে। অসমলৈ

নিমখ যোগানৰ জোন (Zone) হল কলিকতা। গতিকে ব্যৱসায়ী সকলে, নিমখ অসমলৈ আনিবলৈ অন্য ঠাইৰ পৰা বেলৰ ডবা নাপায় ; যদিও অন্য ঠাইৰ পৰা অনাত বাধা নাই। কেৱল কলিকতাৰ পৰাহে ৱেগণৰ অগ্ৰাধিকাৰ পোৱা যায়। আমাৰ ব্যৱসায়ী সকলে কয় যে কলিকতাৰ নিমখ ভাল নহয় আৰু দামো বেচি। তেওঁলোকে 'ৱেষ্টজন' (West Zone) অৰ্থাৎ জামনগৰৰ পৰা অনাৰ ব্যৱস্থা কৰে। ইয়াত অৱশ্যে বাধা নাই। 'নৰমেল' (Normal) সময়ত, এই ব্যৱস্থা থকাৰ কাৰণে কলিকতাৰ পৰা অনাৰ উপৰিও বাহিৰৰ পৰা অনা ব্যৱস্থা আছিল আৰু সেইকাৰণে কোনো ৰকমৰ নাটনি বা অভাব হোৱা নাছিল। কিন্তু যোৱা জুন মাহত বেলৰ 'ৱেগন' নোপোৱা হল আৰু মাত্ৰ কলিকতাৰ পৰাহে 'ৱেগন' পোৱা হৈছে আৰু আনহাতে ব্যৱসায়ী সকল তাৰ পৰা (কলিকতাৰ পৰা) নিমখ অনাৰ কাৰণে আগ্ৰহী নহয় আৰু সেই কাৰণে নিমখৰ নাটনি পৰিছে? এই বিষয়ে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত লেখালেখি কৰিছো আৰু এই আগষ্ট মাহতেই অলপতে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে তেখেত দিল্লীত থকাৰ সময়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিছিল যাতে 'ৱেষ্ট জন' (West Zone) ৰ পৰাও অসম'ল নিমখ অনাৰ 'ৱেগন' দিয়া হয়। কিন্তু এতিয়ালৈকে তাৰ উত্তৰ পোৱা নাই। তেওঁলোকে কয় কলিকতাত আমাৰ কাৰণে কিছুমান জমা নিমখ থাকে।

কলিকতালৈ কিছুমান জাহাজ আহে কয়লা নিবৰ কাৰণে। Outward journey টো এই জাহাজবোৰ যাতে খালি হৈ নাহে সেই কাৰণে তাত নিমখ আনে। (সেইটো ইংৰাজ চৰকাৰে কৰিছিল) সেইটো এতিয়াও চলি আছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কোৱা হৈছে যে অসমৰ West Coast ৰ লগত Tag কৰিব লাগে আৰু Railway Board কো কোৱা হৈছে। অৱশ্যে Railway Board এ জনাইছে যে

"After two reminders the Railway Board informed by their letter of 3rd August, 1968 that the policy decision laid down by Sub-Committee of the Central Cebinet in 1961 that Salt from Stations in West Coast to Stations in Eastern Sector should move by Sea in order to provide back load to ships carrying coal to the port in Saurastra stands and that unless the decision of the Cabinet Sub-Committee is revised the Railway Board was not in a position to allow us any priority booking of salt from West coast."

এই চিঠিখন পাইছো যোৱা ৩ আগষ্টত। কিন্তু তাৰ আগতে policy decision লোৱা হৈছে।

Shri Hiralal Patwary—মোৰ কথাটো ইয়াতে সোমায় আছে।

Shri Dulal Barua—আমাৰ যিটো দুৰবস্থা চৰকাৰে দেখুৱাইছে সেই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত লিখালিখি কৰিছেনে ?

Shri Ramesh Chandra Borua—কৰা হৈছে।

Shri Dulal Barua—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক care ই নকৰে।

Shri Ramesh Chandra Barua—হয়, care নকৰে।

Shri Hiralal Patwary—এইটোৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিবনে ?

Shri Ramesh Chandra Barua—আন্দোলন বুলিলে মোৰ ভয় লাগে। আমাৰ অসমক শ্ৰীগোবিন্দ কলিতাই কৈছে যে মাহে ৮০০ wagon লাগে। পিচে আমাক ২২০ wagon হলেই হয়। কাৰণ ১ কোটি ৪০ হেজাৰ মানুহক মাহে এপোৱা ৈক দিলেই হয়। যোৱা জুন মাহত আমি নেপাইছিলো। কিন্তু জুলাই মাহৰ বাবে ১৯৭ wagon book হৈছে। মই ভাবো অহা দুমাহৰ বাবে নিমখৰ অভাৱ নহব। Latest চিঠিখনত লিখিছে যে নিমখৰ দাম বাঢ়িছে।

Shri Govinda Kalita :— মোক যিটো Memo দিছে তাত লিখা আছে "that it will not be out of place to mention that the present requirement of solt for Assam is 800 wagons monthly."

Shri Ramesh Chandra Barooah :—ইয়াত যিটো দাম দিছে সেইটো কাগজত ওলালে ব্যৱসায়ী সকলে দাম বঢ়ায় দিব। ইতিমধ্যে আমাৰ চৰকাৰলৈ চিঠি আহিছে যে Hindustan Salt Ltd. ও লিখিছে যে জয়পুৰৰ পৰা নিমখ দিব পাৰিব কাৰণ তাত কাৰখানা হৈছে।

কেইজনমান সদস্যাই কৈছে যে আমাৰ Buffer Stock থাকিব লাগে। মোৰ বোধেৰে এই Buffer Stock কৰিবলৈ নিদিলেই ভাল হব। আমি ১৯৬২ চনত যিটো কৰিছিলো তাৰ ভাবকে চম্ভালিব পৰা নাই। সেই কাৰণে Buffer Stock নোহো-টোৱেই ভাল।

মই ভাবো এই নিমখৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যি যোগাযোগ কৰিছো সেইটোত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ সমৰ্থন আছে। আমাৰ ইয়ালৈ যিদৰে নিমখ আহিছে সেইদৰে আহি থাকিলে নিমখৰ অনাটন দুৰ হব।

Shri Kamini Mohan Sarma—মই জানিব খোজো নিমখ আনি চৰকাৰে কত থব। ব্যৱসায়ীক দিবনে জনগণক নিয়ম-মতে চৰকাৰে যোগান ধৰিব। দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ত নিমখৰ

দাম সেৰে ৪, ৫ টকালৈকে হৈছিল। যদি অনিশ্চয় অৱস্থাত থাকে তেনেহলে ব্যৱসায়ী সকলে বঢ়াই নি নি সেই মহাযুদ্ধৰ সময়ৰ অৱস্থাক কৰিব পাৰে।

Shri Ramesh Chandra Barooah—যিখন চিঠি পাইছো সেইখন ভালকৈ Examine কৰা নাই। গতিকে ভালকৈ চোৱাৰ পিচতহে কব পাৰিম।

Shri Hiralal Patwary :—On a point of clarification whether the Minister ...

Mr. Speaker :—Mr. Patwary, I have already requested Mr. Sarma to wait till the Minister finishes his reply to raise any point of clarification. Let us go in a systematic way. Mr. Barooah have you finished ?

Shri Hiralal Patwary :—Sir, may I know from the Hon'ble Supply Minister whether our State Government has requested the Government of India to revise the decision of the Cabinet Sub-Committee ?

Shri Ramesh Chandra Baruah :-(Minister, Supply) : We are in constant touch with the Government of India.

Shri Hiralal Patwary :—Whether any reply has been received by our State Government ?

Shri Ramesh Chandra Barua :-No favourable reply as yet.

Mr. Speaker :—Though it is not relevant to the subject matter, still the Minister can explain the difference between Memjaha and something tike that. (Laughter)

Shri Ramesh Chandra Baruah :—Sir, I am not ready to mix up salt with jaha rice. (Laughter).

ADJOURNMENT

The Assembly was then adjourned till 9 A.M. on Friday, the 30th August, 1968.

Dated, Shillong
The 29th August,
1968

U. Tahbildar
Secretary,
Legislative Assembly, Assam